

Studieplan for Bachelorstudium i økonomi og administrasjon (2007–2010)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 180

Studiets varighet: 3 år

Undervisningsspråk: Norsk

Studiested: Høgskolen i Østfold

Kontakt

Studieveileder: Natalie Tvette Isaksson

Telefon: +47 696 08 143

E-post: studier@hiof.no

Studieprogramansvarlig

Fakultet for informasjonsteknologi, ingeniørfag og økonomi

Innholdsfortegnelse

- Oppbygging og gjennomføring
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon bygger på rammeplanen som Nasjonalt råd for økonomisk-administrativ utdanning (NRØA) har fastsatt som felles ramme for høgskolenes utforming av slike bachelorutdanninger. Planen skal bidra til å sikre en ensartet struktur og et høyt faglig nivå i de økonomisk-administrative utdanningene. Dette skal også gjøre det lettere å fortsette studier, bl. a. mastergradsstudier ved andre høgskoler og universiteter i inn- og utlandet.

De to første studieårene i det treårige bachelorstudiet i revisjon bygger også på denne planen. Se egen studieplan for revisjon.

Studiet har en nasjonal identitet kjennetegnet ved følgende: Studiet skal gi kandidatene faglig innsikt, analytisk trening og problemforståelse innenfor naturgitte, samfunnsmessige og etiske rammer.

Et bachelorstudium omfatter 180 studiepoeng, fordelt over seks semestre. Den obligatoriske delen av studiet er på 100 studiepoeng. 20 studiepoeng er videreføringsemner, og de resterende 60 studiepoeng er profileringssemner. De obligatoriske emner samt videreføringsemner tas i løpet av studiets to første år (1. til 4. semester). Profileringsemnene tas i tredje studieår (5. og 6. semester).

Studenten kan i tredje studieåret velge blant flere profileringsretninger med fastlagt studieprogram (se nedenfor). Studentene kan også velge å ta det 5. og/eller 6. semesteret som utvekslingsstudent i utlandet ved en av våre partnerhøgskoler (se eget avsnitt om internasjonalisering nedenfor).

Dersom spesielle grunner foreligger, kan det søkes om å få godkjent ett eller flere emner utenfor studiets profileringsretninger opp til maks. 60 studiepoeng i tredje studieåret.

For de som søker videre økonomistudier på masternivå, anbefaler vi i 3. studieår å velge emner som gir fordypning i økonomisk-administrative fag. Ta gjerne kontakt med studieveiledere for å få nærmere informasjon.

Obligatoriske emner

De økonomiske og administrative fag innbefatter følgende obligatoriske emner (jfr. rammeplanen):

Videreføringsemner

Tilbudet på videreføringsemner vil kunne variere over tid, avhengig blant annet av tilgang på fagpersonale.

Aktuelle videreføringsemner for tiden er:

- Logistikk (SFB11402, 10 stp)
- Operasjonsanalyse (SFB11102, 10 stp)
- Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon (SFB14304, 15 stp)
- Internasjonal markedsføring (SFB11507, 10 stp)
- Skatterett (del I) (SFB11507, 10 stp)

Profileringsretninger

Det tilbys for tiden følgende profileringsretninger:

1. Økonomisk analyse
2. Nyskaping
3. Regnskapsfag
4. Internasjonal økonomi

Dessuten kan studentene velge profileringer i hhv. (a) Statsvitenskaplige emner og (b) Internasjonal kommunikasjon kombinert med fremmedspråk.

Også revisjonsfag kan velges som en egen profilering. Høgskolen tilbyr et eget bachelorstudium i revisjon som har de samme obligatoriske emnene som bachelorstudium i økonomi og administrasjon i de to første studieårene. Dette gjør det mulig for studenter i økonomi og administrasjon å velge emner fra revisjonsstudiet i sitt tredje studieår (jfr. egen studieplan).

Profileringsretningene blir nærmere omtalt nedenfor. Tilbudet som gis er omfattende og fleksibelt, det kan tilpasses studentenes etterspørsel samt fagmiljøets kompetanse og kapasitet. Det er utformet med tanke på at studentene kan ta ett eller to semestre som utvekslingsstudenter ved utenlandske partnerinstitusjoner og at også utenlandske studenter kan ta deler av sin bachelorutdanning innenfor våre programmer.

I løpet av annet studieår velger studentene sin profilering. Enkelte profileringer legger føringer på hva som må velges av videreføringsemner i tredje og fjerde semester.

Det tas forbehold om at dekan kan vedta at enkelte profileringer ikke kan tilbys fordi det ikke er tilstrekkelig mange studenter som melder seg på eller dersom det ikke kan skaffes kvalifisert undervisningspersonale.

Studiemodellen:

Forberedende kurs i matematikk

Matematikk og statistikk er obligatoriske emner i økonomistudiets metodeundervisning ved alle høyskoler. Fordi studentenes forkunnskaper i matematikk fra videregående skole varierer, tilbys i første semester et forberedende kurs i matematikk. Dette forkurset er obligatorisk for alle som i en inngangstest ikke oppnår et tilstrekkelig antall poeng. Øvrige studenter oppmuntres til frivillig å delta i kurset. I dette forberedende kurset gjennomgås og friskes opp grunnleggende kunnskaper i matematikk fra videregående skole. Kurset avsluttes med en utgangstest som skal være godkjent for å starte med Metodekurs I i annet semester.

Internasjonalisering og studier ved partnerinstitusjoner i utlandet

Innenfor bachelorstudiet gis studentene et tilbud om ett eller to semesters opphold ved en av høyskolens partnerinstitusjoner i utlandet. Disse studieoppholdene erstatter tilsvarende semester ved HiØ og inngår i den norske bachelorgraden dersom studieprogrammet i utlandet er godkjent av avdelingen på forhånd, og dersom studenten dokumenterer at alle nødvendige eksamener i utlandet er bestått. Utenlandsoppholdet tas som regel i bachelorstudiets tredje studieår.

Gjennom avtaler med utenlandske partnerinstitusjoner kan det legges til rette for at enkelte studenter under sitt utenlandsopphold også kan studere andre profileringer enn de som tilbys ved avdelingen her hjemme.

I forbindelse med profileringen i internasjonal økonomi gis et tilbud på to semestre (2 x 30 studiepoeng) med emner som undervises på engelsk. Slik kan også utenlandske studenter ta deler av sitt studium ved vår avdeling.

Likestillingsaspekt

Økonomistudiet ved HiØ har i lang tid vært utviklet som utdanning for så vel mannlige som kvinnelige studenter. Derfor er også halvparten av økonomistudentene ved HiØ i dag kvinner og halvparten er menn. Både ved utvalg av lærebøker, annen faglitteratur og bruk av cases og eksempler blir det lagt vekt på å yte best mulig kvalitet og å dekke hele spekteret av markedstyper, produkter og beslutningssituasjoner, for på denne måten å praktisere likestilling. I emner innenfor internasjonal økonomi, internasjonal markedsføring og interkulturell kommunikasjon blir det spesielt lagt vekt på å formidle et perspektiv som bygger på forståelse av etnisk og kulturelt mangfold.

Pensum/litteraturliste

Nærmere informasjon om pensum og litteratur gis i de enkelte emnebeskrivelser. Mange lærebøker utkommer imidlertid i reviderte utgaver først ved semesterstart. Derfor oppgis den aktuelle pensumlitteraturen av faglærer ved forelesningsstart.

Nærmere om de enkelte profileringsretninger

1. Profileringsretning i økonomisk analyse

Profilering i økonomisk analyse skal gi bachelorstudentene en fordypning i sentrale fagområder slik som bedriftsøkonomisk analyse, regnskap, strategi, samfunnsøkonomi og metode.

Mål og innhold

Profileringen skal gi bachelorstudentene et godt faglig grunnlag, både i bredde og dybde, for å kunne fortsette med studier i økonomi og administrasjon på mastergradsnivå. Derfor er profileringen tilpasset opptaksreglene for masterstudiene ved Norges Handelshøyskole. NHH setter langt på vei standard for mastergradsstudier i økonomi og administrasjon (siviløkonom). NHH sier at %Dkandidater som har avsluttet minimum treårig økonomisk-administrativ utdanning, og som har laudabelt karakterresultat%D, kan tas opp i NHHs masterstudium når det blant annet oppfyller krav om minst 24 studiepoeng i metodefag og minst 24 studiepoeng i samfunnsøkonomiske fag. Profileringen i økonomisk analyse tar hensyn til dette kravet.

Profileringen i økonomisk analyse dekker %3 både faglig og metodisk %3 et bredere spektrum av emner og skal dermed også tilby et alternativ for de studentene som ønsker faglig bredde fremfor en %Dsmal%D spesialisering i sin bachelorutdanning. Kandidater som velger denne profileringen, skal i 3. til 6. semester ta totalt 90 studiepoeng i følgende videreførings- og fordypningsemner:

- Operasjonsanalyse (SFB11102, 10 stp), Logistikk (SFB11402, 10 stp), Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon (SFB14304, 15 stp)
- Verdibasert økonomistyring (SFB12304, 10 stp)
- Internasjonal økonomi (SFB11602, 10 stp), Finansiell økonomi (SFB14506, 10 stp) eller Internasjonal finans (SFB12604, 10 stp)
- Økonomisk seminar (SFB14404, 10 stp).
- Valgfritt emne: Blant annet Offentlig regnskap og budsjettering (SFB14204, 10 stp)

Slik er det lagt en rekke føringer på hvilke emner som må tas for å få attestert den valgte profileringen på vitnemålet. Emnene vil bli nærmere beskrevet i egne emnebeskrivelser. Studenter som velger andre profileringer, kan ta emner fra profileringen i Økonomisk analyse som videreføringsemner i 3. og 4. semester.

Målgrupper

Profileringens viktigste målgruppe er studenter som tar sitt tredje og siste år i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon ved HiØ. Enkelte emner passer også for studenter som er i et bachelorstudium innenfor andre fagområder. Profileringen passer også for tidligere høyskolekandidater i økonomi og administrasjon som ønsker å fullføre en bachelorgrad ved å ta denne profileringen som tredje året.

Arbeidsform

Det vil benyttes forelesninger, seminarer, presentasjoner og gjesteforelesere. Det legges stor vekt på studentenes aktive deltakelse gjennom innleveringer av term papers, oppgaveløsninger og presentasjoner.

*) Studentene kan her velge å ta både 15-poengs emne i Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon og 5-poengs emne i Offentlig regnskap og budsjettering som til sammen gir 20 studiepoeng. For andre valgfrie emner kontakt evt. studieleder.

2. Profileringsretning i Nyskaping

Profilering i Nyskaping skal gi bachelorstudentene god kompetanse til å drive prosesser som fremmer nyskaping. Det er et klart siktemål å kunne bidra til regionens næringsutvikling.

Mål og innhold

Etter gjennomført studium skal studentene kunne påta seg å drive en strategisk entreprenørskapsprosess og å sette opp en god forretningsplan. Studentene skal kunne rammebetingelsene for prosessen fra utvikling av ideer frem til å skape verdier. Studentene skal lære om prosjektverktøy og arbeidsmetodikken for å gjennomføre og lede prosjekter samt prosessen knyttet til produktutvikling. Studentene skal kunne bruke data til å vurdere prosjektlønsomheten og kunne anvende tidligere teoretisk kunnskap på virkelige problemstillinger. Sentralt står et større prosjektarbeid i en prosjektgruppe som tar utgangspunkt i reelle prosjekter fra offentlig og privat virksomhet.

Kandidater som velger denne profileringen, skal i 5. og 6. semester ta totalt 60 studiepoeng i følgende fordypningsemner:

- Strategisk entreprenørskap med forretningsplan (SFB12202, 10 stp)
- Praktisk bedriftsledelse (SFB13503, 10 stp)
- Bedriftsrettet prosjektarbeid med prosjektrapport (SFB12102, 20 stp)
- Valgfrie videreførings- eller fordypningsemner (se studiemodellen nedenfor).

Emnene vil bli nærmere beskrevet i egne emnebeskrivelser. Studenter som velger andre profileringer, kan etter avtale ta emner fra profileringen i Nyskaping som videreføringsemner i 3. og 4. semester.

Målgrupper

Profileringens viktigste målgruppe er studenter som tar sitt tredje år i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon ved HiØ. Profileringen eller enkelte emner passer også for studenter som er i et bachelorstudium innenfor andre fagområder slik som ingeniørfag, informatikk og internasjonal kommunikasjon. Profileringen passer også for tidligere høyskolekandidater i økonomi og administrasjon som ønsker å fullføre en bachelorgrad ved å ta denne profileringen som tredje året. Enkelte emner kan også være av interesse for deltidsstudenter som ønsker videreutdanning.

Arbeidsform

Studentene skal arbeide i nært samarbeid med utvalgte virksomheter i regionen gjennom konkrete prosjekter. Prosjektene skal eies av oppdragsgiver og gjennomføres i samarbeid mellom studentene, næringslivet og faglig ansatte ved høgsolen. Tilnærmingen til de ulike emnene vil være innenfor rammen av spesifikke temaer. Det vil benyttes forelesninger, seminarer, presentasjoner og gjesteforelesere.

Legg merke til at emnene går over to semestre og at undervisningstidene ofte er organisert som blokkstillinger. Dette kan skape problemer med tidsmessig overlappning med emner utenfor profileringen som har fortløpende ukentlige forelesninger.

1) Aktuelle videreføringsemner er: Operasjonsanalyse (SFB11102, 10 stp), Logistikk (SFB11402, 10 stp), Videregående regnskap (SFB14004, 10 stp), Skatterett I (SFB11507, 10 stp), Rettslære (SFB1003, 15 stp) (med forbehold om endringer).

2) Verdibasert økonomistyring (SFB12304, 10 stp), International marketing (SFB11507, 10 stp), International finance (SFB12604, 10 stp), Internasjonal økonomi (SFB11602, 10 stp). Dessuten også Logistikk, Operasjonsanalyse, Videregående regnskap eller andre emner som gis ved avdelingen etter avtale (med forbehold om endringer)

3. Profileringsretning i regnskapsfag

En profilering i regnskapsfag tilbyr studentene som ønsker et arbeid som regnskapsførere, en fordypning i finansregnskap, rettslære, skatte- og avgiftsrett. Behovet for kompetente regnskapsførere i norske bedrifter og offentlige virksomheter vokser stadig, samtidig stilles økende faglige krav for å få statlig autorisasjon som regnskapsfører og for å kunne lede regnskapsførerselskaper. Fullført bachelorgrad med profileringsretning i regnskapsfag oppfyller kravene som Kredittilsynet og Regnskapsførerloven stiller for autorisasjon som regnskapsfører.

Mål

Profileringen skal gi studentene en faglig videreføring og fordypning av kunnskaper de har ervervet i de grunnleggende emner i de to første år i bachelorstudiet, med fokus på finansregnskap, skatte- og avgiftsrett og rettslære.

Studentene skal kunne jobbe som regnskapsmedarbeidere og regnskapsførere i både vanlige bedrifter, regnskapsførerselskaper og revisjonsselskaper. Studentene skal utvikle bevisste holdninger med hensyn til god regnskapsskikk og god forretningsetikk.

Målgruppe

Målgruppen er studenter

- som ønsker spesialkunnskaper og fordypning i regnskapsfag som del av sin bachelorutdanning i økonomi og administrasjon
- som ønsker å oppnå utdanningskravet Kredittilsynet stiller for å bli autorisert regnskapsfører
- som ikke nødvendigvis ønsker å bli revisor med et fullført BA-studium i revisjon. Kredittilsynet stiller spesielle karakterkrav for å kunne bli registrert revisor.

Arbeidsform

Det vil benyttes forelesninger, seminarer, presentasjoner og gjesteforelesere.

1) Skatterett del 1 avsluttes med deleksamen 10 poeng etter vårsemesteret. Hele emnet Skatterett avsluttes med revisoreksamen 20 poeng.

2) Offentlig regnskap og budsjettering kan evt. tas i 3. semester i tilknytning til emnet Videregående regnskap.

4. Profileringsretning i Internasjonal økonomi

Profilering Internasjonal økonomi vektlegger kunnskaper om hvordan internasjonal økonomi fungerer i en verden som er preget av økende globalisering og internasjonal innflytelse. Å tilegne seg kunnskaper om slike forhold er spesielt viktig i en liten, åpen økonomi som den norske.

Internasjonal profilering av økonomiutdanningen begynte tidlig på 90-tallet. Kursporteføljen har endret seg kontinuerlig, og valg av engelsk som undervisningsspråk ble innført i 1993. Avtaler om studentutveksling for studenter fra Europa, Afrika og Asia samt samarbeid med utenlandske læresteder har skapt et internasjonalt miljø.

Mål

Profileringen skal gi studentene en faglig videreføring og videreutvikling av kunnskaper de har ervervet i de to første årene. Etter fullført utdanning skal studentene kunne delta aktivt i praktisk arbeid i direkte kontakt med norske bedrifters forretningsforbindelser i utlandet og/eller i norsk- eller utenlandske bedrifter i fremmede land, og få adgang til videre studier på høyere nivå ved utenlandske universiteter. Studentene skal utvikle forståelse for kulturelt og politisk mangfold i verdenssamfunnet.

Målgruppe

Profileringens viktigste målgruppe er studenter som har gjennomført de to første årene i økonomi og administrasjon, men profileringen passer også for studenter som er i et bachelorprogram innenfor andre fagområder. Det kan tilrettelegges for de som ønsker en videreutdanning i kombinasjon med sitt arbeid.

Arbeidsform

Det vil benyttes forelesninger, seminarer, presentasjoner og gjesteforelesere.

Norsk som fremmedspråk

Utenlandske studenter uten grunnleggende norskkunnskaper får anledning til å følge emnet Norwegian as a Foreign Language (5 + 5 studiepoeng). Etter nærmere avtale med avdelingen kan de emner som inngår i profileringsretningen, tas i utlandet (jfr. ovenfor).

Graden Bachelor in International Business kan tildeles utenlandske studenter som fullfører hele profileringen i Internasjonal økonomi i 5. og 6. semester. I søknaden må det dokumenteres at man fra før har fullført en minst toårig økonomisk-administrativ utdanning tilsvarende de to første årene i høyskolens bachelorstudium i økonomi og administrasjon.

- 1) Studentene kan velge videreføringsemner innenfor økonomi og administrasjon (Logistikk (SFB11402, 10 stp), Operasjonsanalyse (SFB11102, 10 stp), Videregående regnskap (SFB14004, 10 stp), Skatterett I (SFB11507, 10 stp), Internasjonal økonomi (SFB11602, 10 stp), Internasjonal markedsføring (SFB11507, 10 stp)) eller innen forretningspråk (engelsk, tysk, fransk, spansk).
- 2) Norwegian as a Foreign Language I og II tilbys som valgemenner for utenlandske studenter som tar profileringen.
- 3) Dissertasjon er obligatorisk for utenlandske studenter som ønsker å få tildelt en Bachelor i International Business.

5. Profileringsretning i statsvitenskapelige emner

Offentlig sektor er en betydelig del av det norske samfunn. Mange av økonomistudentene vil senere få arbeide i offentlig sektor eller komme i nær kontakt med offentlig sektor (stat, fylkeskommune, kommune og offentlige bedrifter).

For å gi studentene forståelse for og innblikk i hvordan offentlig sektor fungerer, tilbys studentene i økonomi en profileringsretning med vekt på statsvitenskapelige emner. Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag har i mange år tilbudt årsstudium og påbyggingsstudium i statsvitenskap som egne studietilbud, og nå åpnes deler av disse studiene for studenter som velger denne profileringsretningen.

Mål

Målet med profileringen er å skape en kompetanse som gjør studentene i stand til å nyttiggjøre seg fagområdet i forskjellige yrker og å kunne kombinere det med økonomi- og administrasjonsemnene.

Målgruppe

Målgruppen vil være kandidater i økonomi og administrasjon som ønsker å få kunnskap om statsvitenskap som profileringsemne.

Arbeidsform

Det vil benyttes forelesninger, seminarer, presentasjoner og gjesteforelesere.

1) Studentene kan velge videreføringsemner innenfor økonomi og administrasjon (Logistikk, Operasjonsanalyse, videregående regnskap, Skatterett I, Internasjonal økonomi, Internasjonal markedsføring).

Det vises for øvrig til beskrivelsene av de enkelte emner under Bachelorutdanning i språk, samfunn og kultur.

6. Profileringsretning i Internasjonal kommunikasjon

I studiets 5. og 6. semester er det anledning til å velge profilering i internasjonal kommunikasjon kombinert med et fremmedspråk. Studentene velger ett fremmedspråk til sin profilering (engelsk eller eventuelt tysk, fransk eller spansk). Det tas forbehold om tilstrekkelig antall deltakere for at det kan tilbys emner i andre språk enn engelsk. Foruten fremmedspråk, tilbys studentene emner i internasjonal økonomi og internasjonal markedsføring, samt emner i interkulturell kommunikasjon, strategisk kommunikasjon, kommunikasjonsteori og EU-kunnskap. Totalt vil profileringen omfatte 60 studiepoeng. Denne profileringen vektlegger det internasjonale aspektet ved økonomi- og markedsføringsfagene, samt innføring i de ulike europeiske landenes bedriftskultur og næringsliv.

Mål

Profileringen skal gi en fordypning innenfor følgende fagområder:

- Engelsk (eventuelt tysk, fransk eller spansk) virksomhetskommunikasjon
- Internasjonal økonomi / Internasjonal markedsføring
- Kommunikasjonsteori / interkulturell kommunikasjon

Denne profileringen skal gi studentene et grunnlag i skriftlig og muntlig kommunikasjon i næringslivet og i offentlig sektor, slik at de kan bli kjent med de kulturelle og forretningsmessige særegenheter for henholdsvis engelsk-, tysk-, fransk- og spansktalende land. Målet er å gi studentene de nødvendige redskaper for å kunne fungere i et internasjonalt arbeidsmiljø.

Målgrupper

Profileringens målgruppe er studenter som ønsker å utvikle en internasjonal profil, både gjennom økonomifagene og ved å utvide sine språkkunnskaper i ett av de tilbudte fremmedspråkene, og da særlig med tanke på praktisk språkferdighet rettet mot næringslivet, organisasjoner og offentlig virksomhet.

Arbeidsform

Undervisningen legges opp som gruppearbeid og prosjektarbeid. Studentene vil arbeide i mindre grupper, slik at de får anledning til å praktisere språket aktivt. For presentasjoner og telefon trening vil studentene arbeide i multimediarom og språklaboratorium. En del skriftlige oppgaver baseres på cases hvor studentene skal finne løsninger som fungerer både i forhold til situasjonen (reklamasjon, purring, bestilling etc.) og språklige og kulturelle faktorer.

1) Studentene kan velge videreføringsemner innenfor økonomi og administrasjon (Logistikk (SFB11402, 10 stp), Operasjonsanalyse (SFB11102, 10 stp), videregående regnskap (SFB14004, 10 stp), Skatterett I (SFB11507, 10 stp), Internasjonal markedsføring (SFB11507, 10 stp)).

Det vises for øvrig til beskrivelsene av de enkelte emner under Bachelorstudium i internasjonal kommunikasjon.

Organisering og læringsformer

Studieprogrammet utformes slik at det tar opp sentrale elementer fra Kvalitetsreformen i høyere utdanning. Dette inkluderer styrket individuell oppfølging av studentene gjennom mer seminarundervisning, individuell veiledning og nye vurderings- og evalueringsformer. Undervisnings- og arbeidsformer samt arbeidskrav og vurderingsformer er nærmere omtalt i de enkelte emnebeskrivelsene.

Som forklart ovenfor er studiet organisert i en rekke emner: obligatoriske emner, videreføringsemner og profileringsemner. Som regel omfatter et emne 10 studiepoeng slik at normert semesterstudium omfatter tre selvstendige emner.

Gjennom prosjektoppgaver, gruppearbeid og innleveringer blir studentene stimulert til aktivt å søke etter fagstoff og empiriske data i både bibliotek og på Internett. I første semester gis en grunnleggende innføring i bruk av IKT. Bruk av dataverktøy, økonomisk programvare og Internett er en integrert del av undervisningen.

Høgskolens bibliotek bidrar til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning om informasjonssøkning, kildekritikk og referanseteknikk.

Studiet skal gi en praksisorientert høyere utdanning. Det betyr at fagstoffet har en klar forankring i relevant teori og aktuelle forskningsresultater samtidig som utstrakt bruk av praktiske eksempler og cases gir yrkesrelevant praksis.

Arbeidskrav

I de fleste emner inngår obligatoriske arbeidskrav som må være godkjent for å kunne fremstille seg til eksamen. Gjennom retting og tilbakelevering av arbeidskrav gis det samtidig tilbakemelding til studentenes læring. Slike arbeidskrav kan være innleveringsoppgaver som må leveres innen gitte frister, tester, mappainnlegg m.v.

Se den enkelte emnebeskrivelse for mer informasjon.

Vurdering

Ved bachelorstudiet i økonomi og administrasjon benyttes både underveisvurdering og sluttvurdering. Vurdering underveis varierer fra emne til emne og omfatter blant annet øvingsoppgaver, obligatoriske inneleveringsoppgaver, gruppearbeid med prosjektoppgaver, presentasjoner. Sluttvurdering skjer hovedsaklig gjennom individuell skriftlig eksamen. Studentene har tilgang til løpende veiledning fra faglærer gjennom hele semesteret.

Nærmere opplysninger om arbeidskrav, vurderingsformer og eksamen finnes i de enkelte emnebeskrivelser. Det vises også til HiØs forskrifter og reglementer for eksamen.

Det benyttes det nasjonale karaktersystemet med en karakterskala med 5 trinn fra A til E for bestått og F for ikke bestått. Unntaksvis brukes vurderingsuttrykket bestått/ikke bestått. Dette vil i så fall fremgå av emnebeskrivelsen.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Eva Lambertsson Björk, Dato: 15. 04. 2007

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2007

Obligatoriske emner for studenter med opptak høst 2007

SFB10405
Finansregnskap

10 stp

SFB10106
Organisasjonsteori

10 stp

Vår 2008

Obligatoriske emner for studenter med opptak høst 2007

SFB10406
Budsjettering og driftsregnskap

10 stp

SFB10502
Markedsføring og foretaksstrategi Emneside mangler

10 stp

SFB10703
Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk

10 stp

Høst 2008

Obligatoriske emner for studenter med opptak høst 2007

SFB10804
Mikroøkonomi med anvendelser

10 stp

SFB12003
Metodekurs II: Samfunnsvitenskapelig metode og anvendt statistikk

10 stp

Videreføringsemner. Totalt 20 stp 2. studieår

SFB11102
Operasjonsanalyse

10 stp

SFB14304
Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon

15 stp

SFB14004
Videregående regnskap med teori

10 stp

SFB14204
Offentlig regnskap og budsjettering Emneside mangler

5 stp

SFB11507
Internasjonal markedsføring

10 stp

Profilering økonomisk analyse

SFB11102
Operasjonsanalyse

10 stp

Profilering regnskapsfag

SFB14304

Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon

15 stp

Vår 2009

Obligatoriske emner for studenter med opptak høst 2007

SFB10902

Makroøkonomi

10 stp

SFB11002

Finansiering og investering

10 stp

Videreføringsemner. Totalt 20 stp 2. studieår

SFB11408

Logistikk

10 stp

SFB11702

Skatterett I

10 stp

Profilering økonomisk analyse

SFB11408

Logistikk

10 stp

Profilering regnskapsfag

SFB11702

Skatterett I

10 stp

Høst 2009

Videreføringsemner, 3. studieår

SFB11102

Operasjonsanalyse

10 stp

SFB14304

Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon

15 stp

SFB14004

Videregående regnskap med teori

10 stp

SFB14204

Offentlig regnskap og budsjettering Emneside mangler

5 stp

SFB12502 Globale markeder og institusjoner	15 stp
SFB13102 Globale markeder og institusjoner	10 stp
SFB11507 Internasjonal markedsføring	10 stp
SFB12308 Økonomistyring	10 stp

Profilering økonomisk analyse

SFB12310 Økonomistyring Emneside mangler	10 stp
SFB14004 Videregående regnskap med teori	10 stp
SFB14304 Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon	15 stp

Profilering nyskaping. Fra og med høst 09

IRF23009 · Del 1 av 2 Studentbedrift og entreprenørskap
SFB13608 · Del 1 av 2 Praktisk bedriftsledelse og bedriftutvikling
SFB12102 · Del 1 av 2 Prosjektarbeid med praktisk bedriftsprosjekt

Profilering internasjonal økonomi

SFB13102 Globale markeder og institusjoner	10 stp
SFB11507 Internasjonal markedsføring	10 stp
SFB50506 Strategisk kommunikasjon	10 stp
SFB12808 Norwegian as a Foreign Language I	7.5 stp

Profilering statsvitenskap

SFS10112 Politisk teori, grunnlagsproblemer og demokratiteori Emneside mangler	15 stp
SFS10207 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode	15 stp

Profilering regnskapsfag

SFBR1303 · Del 1 av 2 Årsregnskap og god regnskapsskikk (revisoreksamen)	
SFBR1003 · Del 1 av 2 Rettslære (revisoreksamen)	
SFBR1103 Skatterett (revisoreksamen)	20 stp
SFB14204 Offentlig regnskap og budsjettering Emneside mangler	5 stp

Profilering internasjonal kommunikasjon.

SFB51009 Virksomhetskommunikasjon I	10 stp
SFB50608 Digital kommunikasjon og kommunikasjonsteori	10 stp
SFB11507 Internasjonal markedsføring	10 stp

Vår 2010

Videreføringsemner, 3. studieår

SFB11408 Logistikk	10 stp
SFB11702 Skatterett I	10 stp
SFB12604 Internasjonal finans	10 stp
SFB13504 Seminar i Internasjonal økonomi Emneside mangler	10 stp
SFB14404 Økonomisk seminar	10 stp
SFB11602 Internasjonal økonomi	10 stp

Profilering økonomisk analyse

SFB11602 Internasjonal økonomi	10 stp
SFB14410 Økonomisk seminar Emneside mangler	10 stp
SFB12604 Internasjonal finans	10 stp

Profilering nyskaping. Fra og med høst 09

IRF23009 · Del 2 av 2 Studentbedrift og entreprenørskap	10 stp
SFB13608 · Del 2 av 2 Praktisk bedriftsledelse og bedriftutvikling	10 stp
SFB12102 · Del 2 av 2 Prosjektarbeid med praktisk bedriftsprosjekt	20 stp

Profilering internasjonal økonomi

SFB13509 Seminar i internasjonal økonomi	10 stp
SFB12604 Internasjonal finans	10 stp
SFB12704 Bacheloroppgave	10 stp
SFB12908 Norwegian as a Foreign Language II	7.5 stp

Profilering statsvitenskap

SFS10308 Offentlig politikk og administrasjon med komparativ politikk	15 stp
SFS10402 Internasjonal politikk og komparativ politikk	15 stp

Profilering regnskapsfag

SFBR1303 · Del 2 av 2 Årsregnskap og god regnskapsskikk (revisoreksamen)	15 stp
---	--------

Profilering internasjonal kommunikasjon.

SFB51109
Virksomhetskommunikasjon II

10 stp

SFB50406
Interkulturell kommunikasjon

10 stp

SFB11602
Internasjonal økonomi

10 stp

Emner som ikke er tatt med

Emnesiden finne ikke

- SFB10502 2008v
- SFB14204 2008h
- SFB12310 2009h
- SFS10112 2009h
- SFB13504 2010v
- SFB14410 2010v

SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT (Høst 2007)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Ulrich Heuberger

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.

Valgfritt emne for andre studieprogrammer.

Obligatorisk emne for bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen spesielle ut over studiekompetanse.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 1. semester (høst).

Bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse: 3. semester (høst).

Innhold

- Bedriften og dens plass i det økonomiske system, herunder etiske problemstillinger
- Bedriftens funksjonsområder og verdiskapning, herunder økonomifunksjonens rolle og plass i bedriften
- Kostnader og utgifter
- Kostnads- og inntektsteori
- Kalkulasjon og kostnadsfordeling
- Resultatberegning og beholdningsendringer
- Driftsregnskapet basert på normalkostkalkulasjon
- Kostnad-resultat-volumanalyse
- Optimalisering under restriksjoner
- Prosjektanalyse (investeringer)
- Bruk av programvare på personlige datamaskiner med hovedvekt på regneark og grafikk/presentasjon og integrering. Utvikling av regnearkmodeller.
- Bruk av verktøy for å lage presentasjoner.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, ferdighetstrening, oppgaver, gruppearbeid, veiledning. Innføring i IKT gis i første del av semesteret.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- (a) midtsemesterprøve,
  - (b) innleveringsoppgave i bruk av IKT,
  - (c) innleveringsoppgave i bedriftsøkonomisk analyse.
- Alle tre arbeidskravene må være godkjent for å gå opp til eksamen.
Nærmere detaljer oppgis ved semesterstart.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Karakterskala: A-F.

Litteratur

- Hoff, Kjell Gunnar (2005). Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse. 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget. 495 s.
- Hoff, Kjell Gunnar og Jan Erik Hoff (2005). Arbeidsbok til Grunnleggende bedriftsøkonomisk analyse. Oppgaver og løsningsforslag. 5. utg. Oslo: Universitetsforlaget. 288 s.
- Pensumbok for IKT-delen oppgis ved semesterstart.

SFB10405 Finansregnskap (Høst 2007)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Asbjørn O. Pedersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Innhold

- Regnskapets oppbygging, standardkontoramme og -plan.
- Krav til regnskapet og regnskapet som informasjonskilde
- Grunnleggende regnskapsprinsipper og god regnskapsskikk

- Registrering av forretningstransaksjoner
- MVA, arbeidsgiveravgift, skattetrekk og skattebetaling
- Avskrivninger, øvrige periodiseringer og avsetninger
- Presentasjon av resultat og balanse etter regnskapsloven
- Lov og regler knyttet til verdsetting av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader
- Konstantstrømoppstillingen
- Sammenhengen mellom regnskap og skatt
- Regnskapsanalyse og nøkkeltallsanalyse av lønnsomhet, likviditet, finansiering og soliditet
- Budsjettering.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, ferdighetstrening, gruppearbeid, veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til eksamen, må man i løpet av semesteret levere inn og få godkjent to oppgaver som løses som gruppearbeid.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Hansen, Øystein, Lars Ottesen og Alf H. Øyen (2005). Grunnleggende regnskap. I serie: Bedriftsøkonomisk analyse. Oslo: Gyldendal akademisk. 272 s.

Hansen, Øystein, Lars Ottesen og Alf H. Øyen (2005). Finansregnskap med analyse. I serie: Bedriftsøkonomisk analyse. Oslo: Gyldendal akademisk. 350 s.

Supplerende litteratur:

Kristoffersen, Trond (2005). Årsregnskapet - en grunnleggende innføring. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. 528 s.

Kristoffersen, Trond (2005). Årsregnskapet - en grunnleggende innføring. Oppgavesamling med løsninger. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. 358 s.

SFB10106 Organisasjonsteori (Høst 2007)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.

Valgfritt emne for andre studieprogrammer.

Obligatorisk emne for bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Ingen spesielle ut over studiekompetanse.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 1. semester (høst).

Innhold

- Historikk og utviklingstrekk sett fra et makroperspektiv.
- Organisasjonsteoretiske perspektiver.
- Etikk-fra antikken frem til moderne tid.
- Organisasjonsstruktur (formelle og uformelle trekk).
- Organisasjonsformer og organisasjonsdesign.
- Organisasjonskultur.
- Organisasjonsformer og dens omgivelser - avhengighet og strategi.
- Interessenter og makt.
- Grunnleggende prosesser knyttet til målsettinger, beslutninger, informasjon og kommunikasjon.
- Ledelse og lederskapsteorier.
- Intellektuell kapital.
- Mellommenneskelige relasjoner - kognitive og sosiale prosesser.
- Motivasjon.
- Læring på individ- og organisasjonsnivå.

Eksemplene vil i stor grad bli hentet fra den internasjonale arena.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, gruppearbeid, veiledning. Det legges særlig vekt på gruppearbeid for å fremme læring i interaktive team. Det gis tilbakemelding på læringsprosessen underveis.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave som gruppearbeid må være godkjent for å gå opp til individuell skriftlig slutt eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Karakterregel A - F.

Litteratur

Jacobsen, Dag Ingvar og Jan Thorsvik (2002). Hvordan organisasjoner fungerer: innføring i organisasjon og ledelse. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. 466 s.

Carson, Siri Granum og Norunn Kosberg (2003). Etisk forretning. Bedriftens samfunnsansvar. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. S. 1 - 100. Utdelt materiale.

Supplerende litteratur:

Skorstad, Egil. J. (2002). Organisasjonsformer. Kontinuitet eller forandring?, 2. utgave. Oslo: Gyldendal Akademisk. 351 s.

SFB10406 Budsjettering og driftsregnskap (Vår 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Asbjørn O. Pedersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.

Valgfritt emne for bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT og SFB10405 Finansregnskap.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 2. semester vår.

Bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse: 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

- Mål og økonomistyring
- Ulike modeller for driftsregnskap, herunder driftsregnskap basert på kostnadsstandarder
- Just in Time og beholdningskontroll
- ABC-kalkulasjon og analyser
- Relevante kostnader og beslutningsproblemer knyttet til lønnsomhetsanalyser
- Prissetting
- Budsjettering av resultat, likviditet og balanse
- Desentralisering og prestasjonsmåling

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaveløsning, gruppearbeid og veiledning

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne fremstille seg til eksamen, må studenten ha innlevert og fått godkjent to obligatoriske oppgaver (gruppearbeider).

Eksamen

Skriftlig individuell 4 timers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Hoff, Kjell Gunnar og Trond Bjørnenak (2005). Driftsregnskap og budsjettering. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget. 472 s.

Jan Erik Hoff og Kjell Gunnar Hoff (2005). Arbeidsbok til Driftsregnskap og budsjettering: oppgaver og løsningsforslag. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget. 345 s.

Supplerende litteratur:

Sending, Aage og Tor Tangenes (2007). Driftsregnskap og budsjettering. 2. utg. Bergen. Fagbokforlaget. 589 s

SFB10703 Metodekurs I: Grunnleggende matematikk og statistikk (Vår 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Nils Ingar Arvidsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.

Valgfritt emne for bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 2. semester (vår).

Bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse: 2., 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

Emnet består av to delemner: Matematikk og statistikk.

Matematikk:

Funksjoner i en variabel: Funksjonsbegrepet, polynomfunksjoner, rasjonale funksjoner, asymptoter. Derivasjon og funksjonsanalyse: Grenser, kontinuitet, derivasjonsregler, enkle og sammensatte funksjoner, kjerneregel elastisitetsberegninger. Anvendelse av derivasjon: Maksimums- og minimumsproblemer, funksjonsdrøfting. Eksponential og logaritmefunksjonen: Tallet e , naturlig logaritme, derivasjon og drøfting av eksponential og logaritmefunksjoner. Aritmetiske og geometriske rekker. Funksjoner av flere variable: Partielle deriverte, stasjonære punkter. Maksimums og minimumsproblemer med to variable, med og uten bibetingelser.

Beskrivende statistikk:

Beliggenhetsmål, spredningsmål, frekvensfordelinger, grafiske framstillinger. Sannsynlighetsregning og kombinatorikk: Sannsynlighetsbegrepet, sannsynlighetsmodeller, regning med sannsynligheter, betingede sannsynligheter. Diskrete tilfeldige variable. Beregning av forventning og varians: Binomisk fordeling, hypergeometrisk fordeling, Poisson fordelingen med mer. Kontinuerlige tilfeldige variable.

Normalfordeling/normaltilnærning, t-fordeling Estimering Hypotesetesting.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, gruppearbeid, veiledning. Ferdighetstrening er svært sentralt, hvor målet er å få studentene til å se på matematikk og statistikk som et verktøy.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Tre av fem innleveringer (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent for å framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator og formelsamling vedlagt oppgaven. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Litteraturlisten er sist oppdatert 16.11.2007:

Bjørnestad, Harald et al. (2007). *Matematikk for økonomi og samfunnsfag*. 7. utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget. 528 s.

Løvås, Gunnar G. (2004). *Statistikk for universiteter og høyskoler*. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. 489 s.

SFB10804 Mikroøkonomi med anvendelser (Høst 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Bjørn-Ivar Davidsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.
Valgfritt emne for andre studieprogrammer.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10703 Metodekurs I og SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 3. semester (høst).

Innhold

Det vil bli lagt spesiell vekt på neoklassisk teori for produsenters og konsumenters økonomiske tilpasninger under ulike markedsformer. Alternativer til og kritikk av denne teorien vil også bli berørt. Videre vil det bli gitt en innføring i spørsmål relatert til kriterier og betingelser for samfunnsøkonomisk optimalitet. Anvendelser av teoriene på relevante økonomiske spørsmål vil i hovedsak bli rettet mot problemstillinger knyttet til økonomisk politikk på mikro- og markedsnivå.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaver og gruppearbeid, veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innlevering (gruppearbeid) må være godkjent for å kunne fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Ingen hjelpemidler. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Dedekam, Anders (2002). Mikroøkonomi. Bergen: Fagbokforlaget. 408 s.

Amdam, Rolv Petter et al. (2005). Markedsøkonomiens utvikling. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. Ca. 200 s.

Supplerende litteratur:

Ringstad, Vidar (2002). Mikro- og markedsøkonomi. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 384 s.

SFB12003 Metodekurs II: Samfunnsvitenskapelig metode og anvendt statistikk (Høst 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Øystein Strøm

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB 10703 Metodekurs I.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 3. semester (høst).

Innhold

Forskningsprosessen. Valg og utforming av problemstilling. Undersøkellesopplegg, Utvelging av data, Datainnsamling, Databehandling, Analyse
Tolkning av resultater Rapportering av resultater.

Sammenligning av grupper. Statistisk kvalitetsstyring.

Hypoteser, signifikansnivå, testmetode, styrkefunksjon. Bivariat og multivariat regresjonsanalyse.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, øvelser og veiledning. Obligatoriske innleveringer.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To innleveringer (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent for å framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Jacobsen, Dag Ingvar (2005). Hvordan gjennomføre undersøkelser? Innføring i samfunnsvitenskaplige metode. 2. utgave. Kristiansand: Høyskoleforlaget. 404 s.

Løvås, Gunnar G. (2004). Statistikk for universiteter og høyskoler. 2. utgave. Oslo: Universitetsforlaget. 489 s.

SFB11102 Operasjonsanalyse (Høst 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Fakultet for informasjonsteknologi, ingeniørfag og økonomi

Emneansvarlig: Nils Ingar Arvidsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne for bachelor i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i økonomisk analyse. Valgfritt videreføringsemne for andre studenter ved bachelor i økonomi og administrasjon og studenter fra andre studieprogrammer.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT og SFB10703 Metodekurs I.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon - profilering Økonomisk analyse: 3. semester (høst).

Bachelor i økonomi og administrasjon - valgfritt videreføringsemne: 3. eller 5. semester (høst).

Innhold

Transport og tilordningsproblem. Beslutningsteori. Prognoser. Lagermodeller. Lineær programmering. Simplex. Heltallsprogrammering. Køteori. Simulering, Nettverkmodeller og Markov analyse.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesning. Øvinger med bruk av dataverktøy. Gruppearbeid. Veiledning. Det legges stor vekt på bruk av dataverktøy i undervisningen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To innleveringer må være godkjent for å framstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Render, Barry, Michael E. Hanna and Ralph M. Stair (2008). Quantitative Analysis for Management. 10th ed. Upper Saddle River, N.J.: Prentice Hall. 731 s.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:52:31

SFB14304 Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon (Høst 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Asbjørn O. Pedersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i

- bachelor i revisjon
- bachelor i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i økonomisk analyse.

Valgfritt videreføringsemne i bachelor i økonomi og administrasjon med øvrige profileringer.

Alternativt for bachelor i økonomi og administrasjon: emnet SFB14004 Videregående regnskap med teori (10 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10405 Finansregnskap.

Undervisningssemester

3. semester (høst).

Innhold

- Innføring i det teoretiske grunnlag for regnskapsføring. Reguleringspraksis og teori. Forhold mellom finansregnskap og bedriftsøkonomisk teori. Begreper og deres innhold.
- Rutiner og regler for gjennomføring av regnskapsføringen. Formelle krav til skatt, merverdiavgift, regnskap. Praktisk gjennomføring av innberetning av lønn, arbeidsgiveravgift, skattetrekk, merverdiavgift. Intern kontroll - system for sikring av riktig data - rapportering. Kontrollmiljø - organisasjonens vilje og evne til å sikre korrekt rapportering.
- Videregående innføring i de viktigste problemene knyttet til utarbeiding av årsregnskap, herunder konsernregnskap. Verdivurderingsregler, eiendeler og gjeld, regnskapsmessig og skattemessig. Egenkapital, disponering av overskudd. Innføring i sentrale regnskapsstandarder. Konsolideringsprinsipper

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To obligatoriske innleveringsoppgaver, en gruppeoppgave og en individuell, må være godkjent for å gå opp til slutteksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Huneide, Jens-Erik, Kirsten Pedersen og Hans Robert Schwencke (2008). Årsregnskapet i teori og praksis 2007. Oslo: Gyldendal Akademisk. 1100 s.
Kristoffersen, Trond (2007). Årsregnskapet. En grunnleggende innføring. Oppgavesamling med løsninger. 3. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. 358 s.
Tvedt, Terje, Tove-Gunn Moen, Siri Helen Reidulff (2007). Ny bokføringslov: en presentasjon av lov og forskrift. 3. utgave. Oslo: DnR forlaget. 160 s.
Havstein, Bjørgunn og Tove-Gunn Kyllingstad (2005). Regnskapsorganisasjon. Bokføring og intern kontroll. 4.utg. Oslo: Cappelen akademisk forlag. 239 s.

Havstein, Bjørgunn og Tove-Gunn Moen (2005). Regnskapsorganisasjon: bokføring og intern kontroll. Oppgavesamling. Oslo: Cappelen akademisk forlag. 144 s.

Supplerende litteratur:

Kristoffersen, Trond (2005). Årsregnskapet. En grunnleggende innføring. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. 528 s.

Den norske revisorforening (2008). Revisors Håndbok. Oslo: Den norske revisorforening. 1616 s.

SFB14004 Videregående regnskap med teori (Høst 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Asbjørn O. Pedersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon, 3. års profilering i økonomisk analyse.

Valgfritt videreføringsemne for andre studenter ved bachelor i økonomi og administrasjon.

Studenter ved bachelor i revisjon må ta emnet SFB14304 i Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon (15 studiepoeng).

Studenter ved bachelor i økonomi og administrasjon kan alternativt velge emnet SFB14304 Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon (15 studiepoeng).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10405 Finansregnskap.

Undervisningssemester

Høstsemester.

Innhold

- Innføring i det teoretiske grunnlag for regnskapsføring. Reguleringspraksis og teori. Forhold mellom finansregnskap og bedriftsøkonomisk teori. Begreper og deres innhold.
- Videregående innføring i de viktigste problemene knyttet til utarbeiding av årsregnskap, herunder konsernregnskap. Verdivurderingsregler, eiendeler og gjeld, regnskapsmessig og skattemessig. Egenkapital, disponering av overskudd. Innføring i sentrale regnskapsstandarder. Konsolideringsprinsipper

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En individuell innleveringsoppgave må være godkjent for å gå opp til slutteksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Aktuell pensumlitteratur oppgis ved semesterstart. Se for øvrig oppgitt litteratur for emnet SFB14304 Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon.

SFB11507 Internasjonal markedsføring (Høst 2008)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Ulf Ombustvedt

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Compulsory for students on the Bachelor in International Business programme. Optional for other bachelor programme students.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Based on SFB10502 Marketing and Business Strategy or the equivalent.

Undervisningssemester

Autumn semester.

Innhold

The planning process in international marketing is central to the course: Analysis of market potential, choice of country and markets, choice of marketing strategy regarding geographical expansion, positioning and market entry, adaptation of product, price and communication mix to multinational environments. Other topics are: International competitiveness and internationalisation process. Distribution channels abroad. Mapping international environments. Cultural adaptation. E-marketing in the global market. Selected problems from export financing and export logistics. Export promotion policies.

A global market perspective is the point of departure, but with a certain focus on the European countries as the main market region for Norwegian companies.

Undervisnings- og læringsformer

Lectures, group work, tutorials. The course is taught in English.

Arbejdskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Two group assignments during the semester, approved by the course instructor, are prerequisites for the final individual examination.

Eksamen

A 4-hour written individual examination. Aids allowed: Mother tongue - English - mother tongue dictionary. Grades: A-F.

Litteratur

Albaum, Gerald, Edwin Duerr, Jesper Strandskov (2008). International Marketing and Export Management. 6th ed. Harlow: Financial Times / Prentice Hall. 736 s.

SFB10902 Makroøkonomi (Vår 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.
Valgfritt emne for andre studieprogrammer

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10703 Metodekurs I og SFB10804 Mikroøkonomi med anvendelser.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 4. semester (vår).

Innhold

Det vil bli gitt en oversikt over utviklingen i den makroøkonomiske tenkningen fram til dagens situasjon med konkurrerende makroøkonomiske skoler. I den mer analytiske delen anvendes makromodeller av relativt tradisjonell karakter. Det vil her bli lagt vekt på nasjonalregnskapssammenhenger, oppbygging av makroøkonomiske modeller og anvendelse av disse for å belyse aktuelle makroøkonomiske spørsmål og problemstillinger.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaver og gruppearbeid, veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innlevering (gruppearbeid) må være godkjent for å gå opp til individuell skriftlig eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell fire timers eksamen. Ingen hjelpemidler. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Amdam, Rolv Petter et al. (2005). *Markedsøkonomiens utvikling*. 2. utgave. Bergen: Fagbokforlaget. Ca. 200 s.

Vale, Per Halvor (2007). *Makroøkonomi. Har vi kontroll på utviklingen?*. Oslo: Abstrakt forlag. 469 s.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:52:56

SFB11002 Finansiering og investering (Vår 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Trond-Arne Borgersen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag.

Valgfritt emne for andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT, SFB10703 Metodekurs I og SFB10804 Mikroøkonomi med anvendelser.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon og bachelor i revisjonsfag: 4. semester (vår).

Innhold

Innføring i finansierings- og investeringsproblematikk både under sikkerhet og usikkerhet.

Behandling av kontantstrømsbegrepet, nåverdibegrepet, rentebegrepet, finansmatematikk, porteføljeteori og kapitalverdimodellen.

Finansielle opsjoner og realopsjoner samt selskapets valg av egenkapital og gjeld.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, oppgaveinnleveringer og gjennomgang av oppgaver.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Et innlevert gruppearbeid må være godkjent for å gå opp til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Tillatte hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Bredesen, Ivar (2005). Investering og finansiering. 3. utgave. Oslo: Gyldendal akademisk. 559 s.

Supplerende litteratur:

Brealey, Richard A., Stewart C. Myers, Alan J. Marcus (2004). Fundamentals of corporate finance. 4th ed. Boston, Mass.: McGraw-Hill/Irwin. 736 s.

Bøhren, Øyvind og Dag Michalsen (2001). Finansiell økonomi. Teori og praksis. 2. utgave. Sandvika: Skarvet Forlag. 622 s.

SFB11408 Logistikk (Vår 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Tor Tennvassås

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i økonomi og administrasjon, 3. års profilering i Økonomisk analyse.

Valgfritt videreføringsemne for andre studenter ved bachelor i økonomi og administrasjon.

Valgfritt emne for bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogrammer.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

SFB 10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Bachelor i økonomi og administrasjon: 4. semester (vår).

Bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse: 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

Grunnleggende begreper. Prinsipper for effektivisering av logistikkprosesser. Logistikk og lønnsomhet. Tidsbasert ledelse. Servicegrad. Kvalitetsledelse. Lagerteori. Innkjøp og innkjøpsledelse. Material- og produksjonsstyring. Distribusjon og transport

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger. Gruppearbeid med veiledning. Prosjektarbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Deltakelse i løpende gruppearbeid er obligatorisk.

Eksamen

Mappevurdering:

- Prosjektoppgave som gruppearbeid (40 %)
- Skriftlig individuell tretimers eksamen (60 %).

Hjelpemidler: Kalkulator. Karakterskala: A-F.

Det settes to delkarakterer som omregnes til en samlet karakter. Hver del av mappevurderingen må være bestått for å få bestått hele emnet. Hver delkarakter kan påklages. Ved ny eksamen trengs det bare å ta en av delene på nytt.

Litteratur

Persson, Göran og Helge Per Virum (2006). *Logistikk og ledelse av forsyningskjeder*. Oslo: Gyldendal. 416 s.
Banken, Kjell og Rolf Aarland (2003). *Logistikk, ledelse og marked*. 2.utgave. Bergen: Fagbokforlaget. 374 s.

SFB11702 Skatterett I (Vår 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: David Eilertsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelor i revisjonsfag.

Valgfritt videreføringsemne i bachelor i økonomi og administrasjon og for studenter fra andre studieprogrammer.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på grunnkunnskaper tilsvarende SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT.

Undervisningssemester

Bachelor i revisjonsfag: 4. semester (vår).

Bachelor i økonomi og administrasjon, videreføringsemne: 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

Innføring i grunnprinsipper i skatteretten - herunder de forskjellige skattegrunnlag.

Formues- og inntektsbeskatningen utenfor næring (personbeskatning) - herunder alminnelig inntekt, personinntekt og nettoformue.

Innføring i ligningsforvaltningsrett, herunder ligningsbehandling, endring av ligning, klageadgang, kompetanseregler og sanksjoner overfor

skattyter. Utfylling av ligningspapirer. Innføring i skattebetaling og innføring, herunder forskuddstrekk i arbeidsinntekt. Arbeidsgiveravgift, med særlig vekt på behandling av naturlytelser og utgiftsgodtgjørelser.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent for å gå opp til individuell skriftlig slutteksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart. Karakterskala: A-F.

Litteratur

Brudvik, Arthur J. (2008). Skatterett for næringsdrivende, 31. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 763 s.

Ole Gjems-Onstad (red.) (nyeste utgave). Skattelovsamlingen, siste utgave. Studentutgave. Oslo: Gyldendal akademisk.

Supplerende litteratur:

Fallan, Lars (2007). Innføring i skatterett. 25. utg. Oslo: Gyldendal akademisk. 454 s.

SFB12502 Globale markeder og institusjoner (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Compulsory for bachelor students enrolled on the International Business Programme and for students in on the business administration programme specialising in international business.

Optional for students on other study programmes/bachelor programmes.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

The course builds on introduction courses in economics and finance, claims good computer literacy.

Foundation courses in economics and finance and computer literacy.

Undervisningssemester

Autumn semester.

Innhold

- Overview of the financial system
- Understanding financial markets - the money markets, bond market, FOREX
- Financial institutions: the banking sector and non-banking sector
- Why and how the financial system is regulated and controlled
- The financial crisis and its consequences in a global economy

Undervisnings- og læringsformer

Lectures, group presentations, discussions. Teaching and learning is basically group centered with established groups. There are scheduled compulsory tutorials and classes, apart from self-initiated consultations and self-initiated cooperation.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Group presentation and its paper version and a term paper must be submitted and approved before signing up for the final examination.

Eksamen

A4-hour individual written examination. Aids permitted: a mother tongue-English/English-mother tongue dictionary. Grades: A-F.

Litteratur

Mishkin, Frederic S, Eakins, Stanley G (2009). Financial Markets & Institutions, 6th ed., Boston: Pearson Prentice Hall.

Supplementary text books:

- Kohn, Meir G (2004). Financial Institutions and Markets. 2nd ed. Oxford Press. 674 pages. "
- Howells, Peter & Keith Bain (2007). Financial Markets and Institutions. 5th ed. FT and Prentice Hall
- Howells, Peter & Keith Bain (2005). The Economics of Money, Banking and Finance. 3rd ed. FT Prentice Hall. 602 pa.
- Mishkin, Frederic S (2006). The Economics of Money, Banking and Financial Markets. 8th ed. Boston: Addison Wesley
- Hubbard, R Glenn (2007). Money, the Financial System and the Economy. 6th ed. Boston: Pearson/Addison-Wesley.

SFB13102 Globale markeder og institusjoner (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Danuta Tomczak

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Compulsory for bachelor students enrolled on the International Business Programme and for students in on the business administration programme specialising in international business.

Optional for students on other study programmes/bachelor programmes.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

The course builds on introduction courses in economics and finance, claims good computer literacy.

Foundation courses in economics and finance and computer literacy.

Undervisningssemester

Autumn semester.

Innhold

- Overview of the financial system
- Understanding financial markets – the money markets, bond market, FOREX
- Financial institutions: the banking sector and non-banking sector
- Why and how the financial system is regulated and controlled
- The financial crisis and its consequences in a global economy

Undervisnings- og læringsformer

Lectures, group presentations, discussions. Teaching and learning is basically group centered with established groups. There are scheduled compulsory tutorials and classes, apart from self-initiated consultations and self-initiated cooperation.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Group presentation and its paper version must be submitted and approved before signing up for the final examination.

Eksamen

A4-hour individual written examination. Aids permitted: a mother tongue-English/English-mother tongue dictionary. Grades: A-F.

Litteratur

Mishkin, Frederic S, Eakins, Stanley G (2009). Financial Markets & Institutions, 6th ed., Boston: Pearson Prentice Hall.

Supplementary text books:

- Kohn, Meir G (2004). Financial Institutions and Markets. 2nd ed. Oxford Press. 674 pages. "
- Howells, Peter & Keith Bain (2007). Financial Markets and Institutions. 5th ed. FT and Prentice Hall
- Howells, Peter & Keith Bain (2005). The Economics of Money, Banking and Finance. 3rd ed. FT Prentice Hall. 602 pa.
- Mishkin, Frederic S (2006). The Economics of Money, Banking and Financial Markets. 8th ed. Boston: Addison Wesley
- Hubbard, R Glenn (2007). Money, the Financial System and the Economy. 6th ed. Boston: Pearson/Addison-Wesley.

SFB12308 Økonomistyring (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Øystein Strøm

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i økonomisk analyse.

Valgfritt videreføringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, øvrige profileringer.

Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på SFB10306 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT, SFB10405 Finansregnskap, SFB10703 Metodekurs I og SFB11002 Finansiering og investering.

Undervisningssemester

5. semester (høst).

Innhold

Kostnadsfunksjoner, kalkulasjon (for eksempel aktivitetsbasert kalkulasjon), ansvarssentra, internprising, budsjettets rolle, mekanisme-design og belønning.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger med oppgavegjennomgåelser. Innleveringer og veiledning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Tre individuelle innleveringsoppgaver må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen.

Hjelpemidler: kalkulator.

Karakterskala: A - F.

Litteratur

Horngren, Datar og Foster (2008). Cost accounting. A managerial Emphasis. 13. utgave. Prentice Hall.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:52:47

IRF23009 Studentbedrift og entreprenørskap (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for ingeniørfag

Emneansvarlig: Sissel Larsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i teknologisk innovasjon og entreprenørskap.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. årsprofilering i Nyskaping.

Valgfritt videreføringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon og andre studieprogram.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i teknologisk innovasjon og entreprenørskap: 3. og 4. semester (høst og vår).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. årsprofilering i Nyskaping: 5. og 6. semester (høst og vår).

Innhold

Studentene skal utvikle en egen forretningsplan, gjennomføre denne og rapportere sine resultater i en sluttrapport. Sluttrapport utgjør også den formelle avviklingen av studentbedriften.

Følgende tema vil bli berørt:

- Valg av forretningsidé
- Registrering av studentbedrift
- Organisering av gruppen/bedriften
- Prosjektarbeide som arbeidsform
- Forretningsplanbygging med følgende hovedtemaer: Ide, Marked, Budsjettering, Organisering og Finansiering
- Organisasjon/ledelse
- Evaluering og sluttrapport
- Kontakt med leverandører (innkjøp) og kunder (salg)
- Etablering av samarbeid med mentor (fra næringslivet)
- Konkurransen /Messedeltakelse

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er et prosjektfag som krever aktiv gruppedeltakelse og oppfølging. Prosessen er krevende, men samtidig svært lærerik. Veiledning og selvstudium er sentralt i emnet.

Emnet følger de retningslinjer som er satt av Ungt Entreprenørskap i forhold til etablering, drift og avvikling av Studentbedrift.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen:

- 4 innleveringer må være levert innen gitte frister.

Eksamen

Mappevurdering (gruppe):

I mappevurderingen inngår et prosjektarbeid bestående av

- beskrivelse av prosjektprosessen
- forretningsplan
- prosjektresultatet
- sluttrapport

Det gis bokstavkarakter A - F. Personlig initiativ og pågangsmot vil bli vektlagt og det kan gis individuelle karakterer til deltakerne i gruppen. Ved kontinuasjon må alle komponenter i mappen tas på nytt.

Litteratur

Kubr, Thomas, Daniel Ilar og Heinz Marchesi (2000). *Fra idé til ny virksomhet - en håndbok for nye vekstselskaper*. Oslo: McKinsey & Co. 255 s.

Olav R. Spilling (red) (2002). *Nyskaping Norge*. Bergen: Fagbokforlaget. 279 s.

Philip A. Wickham (2004). *Strategic Entrepreneurship*, 3rd ed. Harlow: FT/Prentice Hall. 619 S.

Nettbasert materiale fra Ungt Entreprenørskap? www.ue.no og kompendier/artikler/henvisninger.

SFB13608 Praktisk bedriftsledelse og bedriftutvikling (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon ved 3. års profilering i Nyskaping.

Valgfritt som videreføringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon.

Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogram.

Undervisningssemester

5. og 6. semester (høst og vår).

Innhold

Emnet er delt i to hoveddeler:

- I. Innovasjonsledelse
- II. Beslutningsdata for effektiv ledelse av små og mellomstore bedrifter.

Innovasjonsledelse vil behandle følgende temaer:

- Innovasjon som driver av vekst og konkurransefortrinn
- Entreprenørskap og innovasjonsprosesser
- Idégenerering og variasjon
- Variasjon i praksis
- Ledelse av innovasjoner
- Seleksjon av ideer
- Radikale innovasjoner
- Usikkerhet
- Lederrollen - etikk - dobbeltrollen

Beslutningsdata for effektiv ledelse vil ta for seg følgende temaer

- Regnskaps- og budsjetteringsprosesser
- Hvordan lese regnskap - økonomiske nøkkeltall for strategiske beslutninger
- Kalkyleteori - prissetting
- Strategiske prosesser med utgangspunkt i konsekvensanalyser

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen gjennomføres ved 8 temasamlinger (4 i hvert semester). Temasamlingene vil gjennomføres med aktiv studentdeltagelse. Mellom hver samling vil det arbeides i kollokviegrupper hvor veiledning er en viktig del av arbeidsformen i gruppene.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Studentene må delta på minst 6 av de 8 temasamlingene.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Mappevurdering

Mappen består av åtte obligatoriske innleveringer etter fastsatte frister.

Det gis en samlet enhetlig karakter etter en samlet vurdering av de åtte mappeinnleveringene.

Karakterskala: A - F.

Litteratur

Gjelsvik, Martin (2007). *Innovasjonsledelse: ledelse av innovasjon og internt entreprenørskap*. Bergen: Fagbokforlaget. 286 s.

Sending, Åge og Tangenes, Tor og Svein H. Gjønnes (2007): *Driftsregnskap og budsjettering - Økonomi og virksomhetsstyring*, Bergen: Fagbokforlaget. 589 s.

Norvald, Egil (2009). *Kompendium med case oppgaver*.

Supplerende litteratur og pensum for engelskspråklige studenter:

Scarborough, Norman, Wilson, Douglas L. and Zimmerer, Thomas (2009). *Effective Small Business Management, an Entrepreneurial Approach*. 9th edition. Upper Saddle River, N.J.: Pearson Prentice Hall. 928 s.

Afuah, Allan: *Innovation Management* (2003). Strategies, Implementation and Profits. 2nd edition. Oxford: Oxford University Press. 390 s.

McKnight, Thomas K (2004). *Will It Fly? How To Know If Your New Business Idea Has Wings Before You Take The Leap*. Upper Saddle River: Prentice Hall.

Carter, Saran and Jones-Evans Dylan (eds.) (2006). *Enterprise and Small Business. Principles, Practice and Policy*. 2nd ed. Harlow: Prentice Hall. 572 s.

Johannessen, Jon-Arild og Olaisen, Johan (1995). *Bedriftsutvikling og innovasjon - En bok om endringsledelse*. Bergen: Fagbokforlaget. 158 s.

SFB12102 Prosjektarbeid med praktisk bedriftsprosjekt (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Egil Norvald

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Nyskaping.

Valgfritt videreføringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, øvrige profileringer.

Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Studiekompetanse og fire semestre relevant høgskolestudium. Emnet passer for studenter med spesiell interesse for utfordringer med nyskaping i små og mellomstore bedrifter eller organisasjoner.

Undervisningssemester

5. og 6. semester (høst og vår).

Innhold

Det tas utgangspunkt i metoden Målrettet prosjektstyring. Studentene skal gis trening i metoden gjennom å planlegge, styre og kvalitetssikre sitt eget hovedprosjekt.

I tillegg skal studentene studere andre metoder innenfor fagområdet som prosjektnedbrytning og nettverksteori. Studentene skal gis grunnleggende opplæring i prosjektstyring:

- planlegging av prosjekter,
- styre prosjekter og lede prosjekter
- oppfølging og evaluering av prosjektet,
- analysere prosjektresultater,
- rapportering og rapportskrivning
- teamutvikling
- konflikthåndtering
- medarbeiderhåndtering.

Alle prosjekter skal være på ledelsesnivå.

Emnet vil også kunne tas av engelskspråklige studenter etter et tilrettelagt opplegg.

Undervisnings- og læringsformer

Prosjektorientert med reelle prosjekter med sterk kobling til regionen. Selve arbeidet vil dreie seg om å følge planlagte aktiviteter fordelt over perioden medio oktober til medio mai påfølgende år. Studentene legger selv opp arbeidsplan for prosjektet i samråd med sin veileder fra høgskolen og deltagende oppdragsgivere. Det forutsettes også at studentene tilegner seg nødvendig prosjektfaglig teori etter henvisning fra veileder. Prosjektarbeidet utformes i samarbeid med deltakende bedrifter. Bedriftene er oppdragsgivere og eiere av prosjektet/prosjektene.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Ingen arbeidskrav knyttet til emnet.

Eksamen

Mappevurdering:

Det gis en samlet karakter på to innleveringer ved avslutning av prosjektet og en muntlig eksamen med følgende vektning:

1. Konsulentrappport som gruppearbeid (teller 30% av enhetlig karakter).
2. Fagoppgave som gruppearbeid (teller 50% av enhetlig karakter).
3. Individuell muntlig eksamen (teller 20% av enhetlig karakter).

Karakterskala: A - F. Ved nyeksamen på grunn av ikke bestått eller ønske om karakterforbedring (jfr. §11 pkt 2 og 3 Forskrift for eksamen) skal alle innleveringer og muntlig eksamen gjennomføres på nytt.

Ved klage på karakter (jfr. §16 Forskrift for eksamen) skal hele mappen sensureres på nytt, og alle studentene i gruppen må samtykke i og undertegne klagen. Det samme gjelder ved klage over formelle feil.

Litteratur

Mikkelsen, Hans og Jens O. Riis (2005). *Grundbog i projektledelse*. 8. udgave. Rungsted: Provedo. 511 s.

Andersen, Erling S., Kristoffer V. Grude og Tor Haug. (2004). *Måltrettet prosjektstyring*. 5. utg. Bekkestua: NKI-forlaget. 235 s.

Andersen, Erling S. og Eva Schwencke (2001). *Prosjektarbeid: en veiledning for studenter*, Bekkestua: NKI-forlaget. 198 s.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:52:47

SFB50506 Strategisk kommunikasjon (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Bjørg Hellum

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Det anbefales forkunnskaper fra avsluttet første år av bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon, eller tilsvarende.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon: 3. semester (høst).

Innhold

Aspekter og teorier som gjennomgås er:

- Organisasjonsidentitet og offisiell identitet (organisational identity and corporate identity)
- Merkevarerbygging (corporate branding)
- Bygging og vedlikehold av image og omdømme (image and reputation management)
- Interessentrelasjoner (stakeholder relations)
- Bedriftens samfunnsansvar (corporate social responsibility - CSR)
- Krisekommunikasjon (crisis communication)

Undervisnings- og læringsformer

Emnet er organisert i to blokker. Første halvdel av semesteret består av forelesninger med oppgaver og diskusjon i tilknytning til temaene som tas opp. I andre halvdel gjennomføres en casestudie med fortløpende veiledning. Studien/prosjektet gjennomføres som gruppearbeid i små grupper (to eller tre studenter i gruppen). Emnet gjennomføres på engelsk med engelskspråklig pensumlitteratur. Casestudierapporten skrives på engelsk.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- En gruppeoppgave/diskusjonsoppgave fra pensumstoffet i første del av semesteret.
- To timeplanlagte gruppeveiledninger for casestudien i andre del av semesteret.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

En casestudie i gruppe gjennomføres i andre halvdel av semesteret og ender opp i en skriftlig sluttrapport på 10-15 sider (ca. 5000 ord). Casestudien tar utgangspunkt i en eller flere konkrete organisasjoner eller tilfeller og knyttes til et av de gjennomgåtte temaene. Casestudierapporten vurderes med karakter på skala A - F. Ved ikke bestått/forbedring av karakter må ny rapport leveres.

Litteratur

- Artikkelsamling: *Corporate Communication*. med øvingsoppgaver. Utgitt ved HiØ 2009.
- Støtteark fra forelesningene.

SFB12808 Norwegian as a Foreign Language I (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 7.5

Ansvarlig avdeling: Fakultet for lærerutdanninger og språk

Emneansvarlig: Camilla Bjørke

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Elective.

Undervisningssemester

Autumn semester (may also be offered in the spring semester).

Innhold

Getting acquainted.

Family and home

Meals

Daily routines

Shopping

Weather

Travelling and transport

Arriving in Norway.

Work

Undervisnings- og læringsformer

40 h seminars.

The language of instruction is English and Norwegian.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

A short essay must be submitted during the semester.

Eksamen

Oral examination. Dictionary. Grades A-F.

Litteratur

Textbook: Ellingsen, Elisabeth & Kirsti Mac Donald (2004). På vei: norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. 2. utg. Oslo: Cappelen. Ch. 1-10.

Exercise book: Ellingsen, Elisabeth & Kirsti Mac Donald (2004). På vei: norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. 2 utg. Oslo: Cappelen. Ch. 1-10 + CD

Dictionaries and grammar exercises on the Web:

<http://www.ordnett.no/ordbok.html>

<http://decentius.hit.uib.no/lexin.html>

<http://www.statvoks.no/konsept/norsk2/grammatikkinfo.html>

Other distributed material.

SFS10207 Samfunnsvitenskapelig forskningsmetode (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Catharina Bjørkquist

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i statsvitenskap årsstudium.
- Profileringsemne i Bachelor i økonomi og administrasjon; profilering statsvitenskap.
- Del av 60 studiepoengsenhet som kan inngå i Bachelor i samfunn, språk og kultur.

Undervisningssemester

- Årsstudium statsvitenskap: 1. semester (høst).
- Bachelor i økonomi og administrasjon, profilering statsvitenskap: 5. semester (høst).
- Bachelor i samfunn, språk og kultur: 1., 3. eller 5. semester (høst).

Innhold

Emnet gir en innføring i grunnleggende metodelære og vitenskapsteori.

Hele forskningsprosessen blir gjennomgått og belyst ved eksempler fra norsk og internasjonal samfunnsforskning. Anvendelse av teoretiske perspektiver og begreper på dagsaktuelle problemstillinger vektlegges gjennom ulike typer arbeider. Emnet skal også gi studentene kjennskap til de mer teknisk håndverksmessige sidene ved samfunnsvitenskapelig metode.

Undervisnings- og læringsformer

I tilknytning til forelesningene holdes det oppgaveseminar. Det gis tilbakemelding på innleveringsoppgavene. Gjennom å ta i bruk mer studentaktive undervisningsformer som praktiske øvelser og egne oppgaver med datainnsamling, legges det opp til mer ferdighetstrening. På undervisningsplanene settes det av tid til kollokvier. Disse forutsettes lagt opp og organisert av studentene. Undervisningsspråk er norsk.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

To innleveringsoppgaver levert til nærmere angitte frister. Det gis tilbakemelding på oppgavene som må være godkjent for å kunne gå opp til eksamen.

Eksamen

Skriftlig eksamen, 4 timer. Ingen hjelpemidler tillatt. Karakterskala A-F.

Litteratur

Jacobsen, Dag Ingvar (2005): Hvordan gjennomføre undersøkelser: en pragmatisk tilnærming. Innføring i samfunnsvitenskapelig metode. 2. utg. Oslo: Høyskoleforlaget. (388 s)

I eget kompendium:

Bay, Ann Helen (2000): Teoretiske tilnærminger til studiet av den politiske opinion. Norsk Statsvitenskaplig Tidsskrift nr 2 årgang 16. (17 s)

Bryman, Alan (2001): Social Research Methods. Oxford: Oxford University Press. Kap 1 (23 s)

Christensen, Tom og Per Lægereid (2003): Politisk styring og privatisering: holdninger i elitene og befolkningen.' Norsk statsvitenskapelig tidsskrift nr 4 årgang 19. (27 s)

Engene, Jan Oskar (2000): Popper og kommunismens fall: En konfrontasjon mellom vitenskapsteori og statsvitenskap. Norsk Statsvitenskaplig Tidsskrift nr 3 årgang 16. (22 s)

Grønmo, Sigmund (2004): Metodenenes rolle i samfunnsvitenskapen. I Samfunnsvitenskapelige metoder. Kap 2. Bergen: Fagbokforlaget. (13 s)

Hellevik, O. (1996): Fagkritikk av oppdragsforskning. Sosiologisk Tidsskrift, nr. 3, s 219-227. (9 s)

Rognsaa, Aage (1998): Skrivning: entredelt prosess. Kap 1 i Rognsaa, Aage (1998): Kunsten å skrive godt. Oslo: Tano Aschehoug (20 s)

Welch, S. og J. Comer (2001): Measurement and Data Collection. I Welch, S. og J. Comer (2001): Quantitative Methods for Public Administration. Techniques and Applications. Orlando: Harcourt College Publishers. (51 s)

SFBR1303 Årsregnskap og god regnskapsskikk (revisoreksamen) (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i revisjonsfag.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Regnskapsfag.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på 100 studiepoeng i obligatoriske fag i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon ved norsk høgskole med vektlegging av bedriftsøkonomisk analyse, videregående finansregnskap, regnskapsteori og jus/skatterett.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i revisjonsfag: 5. og 6. semester (høst og vår).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering regnskapsfag: 5. og 6. semester (høst og vår).

Innhold

Inngående studium av regnskapsteori vedrør. eiendeler, gjeld, inntekter og kostnader, samt årsregnskapets deler, bl.a. resultatregnskap, balanse, noter, styrets beretning, kontantstrømanalyse.

Konsernoppgjør. Fusjon og fisjon.

Alminnelige skattemessige problemstillinger knyttet til årsoppgjøret.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til revisoreksamen i emnet.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers revisoreksamen.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A - F.

Karakterkrav for bevilgning som registrert revisor er C, fastsatt av Kredittilsynet. I tillegg kommer praksiskrav i. h. t. forskriften.

Litteratur

Huneide, Jens Erik et al. (årlig). *Årsregnskapet i teori og praksis*. Oslo: Gyldendal Akademisk (finnes også online).

Den norske revisorforening (årlig). *Revisors Håndbok*. Oslo: Den norske revisorforening (finnes også online).

Fladstad, Harald N., Steinar Sars Kvifte, André Tofteland (nyeste utgave). *Finansregnskap - Årsregnskap og god regnskapsskikk*, Oppgavesamling. Bergen: Fagbokforlaget. 530 s.

SFBR1003 Rettslære (revisoreksamen) (Høst 2009–Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Stein Viken

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i revisjon.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Regnskapsfag.

Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogram.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Anbefalt: Grunnkunnskaper i jus og skatterett.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i revisjonsfag: 5. og 6. semester (høst- og vår).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering regnskapsfag: 5. og 6. semester (høst og vår).

Innhold

Rettskildene. Kontraktsrett, personrett, familierett. Pengekrav. Tingsrett (rettsvern).
Panterett (med noe tvangsfullbyrdelse), eiendomsrett. Konkurs- og gjeldsforhandling.
Selskapslovene og selskapsrett. Offentlighetsloven.
Utvalgte deler av straffeloven knyttet til økonomisk kriminalitet.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave (gruppearbeid eller individuelt) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers revisoreksamen. Tillatte hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A - F.

Karakterkrav for bevilgning som registrert revisor er C, fastsatt av Kredittilsynet. I tillegg kommer praksiskrav i. h. t. forskriften.

Litteratur

Gundersen, Fridtjof Frank, Sverre Faafeng Langfeldt, Tore Bråthen (2007). *Lov og rett for næringslivet*. 12. utg. Oslo: Universitetsforlaget / Focus forlag. 739 s.

Haga, Karl J. (2006). *Oppgaver i rettslære: oppgaver med løsninger i rettslære ved økonomisk/administrative studier og revisorstudiet*. 9. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 347 s.

Langfeldt, Sverre Faafeng (2004). *Oppgavesamling i rettslære med løsningsveiledninger: forretningsjus, markedsrett*. 8. utg. Oslo: Focus forlag. 246 s.

Supplerende litteratur:

Faafeng Langfeldt Jr., Sverre (2003). *Arbeidshfter i forretningsjus*, 2. utg. Oslo: Focus Forlag. 334 s.

Martinussen, Roald (2001). *Kjøpsrett*. 4. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 391 s.

Børresen, Pål B. (2005). *Konkurs: enkeltfølging, gjeldsforhandlinger og konkurs*. 5. utg. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. 192 s.

SFBR1103 Skatterett (revisoreksamen) (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 20

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: David Eilertsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i revisjonsfag.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Regnskapsfag.

Valgfritt emne for studenter fra andre studieprogram (Del 1 kan tas separat).

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnene SFB11702 Skatterett I (10 studiepoeng) samt SFB10405/SFB10409 Finansregnskap (10 studiepoeng) eller SFB14304 Videregående regnskap med teori og regnskapsorganisasjon (10 studiepoeng) eller SFB14004 Videregående regnskap med teori (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

Vårsemester (SFB11702 Skatterett del I) og høstsemester (SFBR1103 Skatterett del II).

Innhold

Del I:

Innføring i grunnprinsippene i skatteretten, herunder de forskjellige skattegrunnlag.

Formues- og inntektsbeskatningen utenfor næring (personbeskatning), herunder alminnelig inntekt, personinntekt og nettoformue.

Innføring i ligningsforvaltningsrett, herunder ligningsbehandling, endring av ligning, klagebehandling, kompetanseregler og sanksjoner overfor skattyter.

Utfylling av ligningspapirer.

Innføring i skattebetaling og innfordring, herunder forskuddstrekk i arbeidsinntekt, forskuddsskatt og etterskuddspliktige.

Arbeidsgiveravgift, med særlig vekt på behandling av naturalytelser og utgiftsgodtgjørelser.

Del II-A: - næringsbeskatning:

Innføring i næringsbeskatning, med særlig vekt på forskjeller fra personbeskatning.

Alminnelig inntekt i næringsvirksomhet, med særlig vekt på tidfesting av inntekter og kostnader, herunder forskjeller fra regnskapslovens regler.

Særregler i tilknytning til aksjeselskaper og aksjonærer, herunder utsatt skatt- modellen og korreksjonsinntekt.

Særregler i tilknytning til deltakerlignede selskaper.

Personinntekt i næring (beregnet personinntekt), herunder vilkår, beregning og tilordning/fordeling på aktuelle eiere.

Omstrukturering, virksomhetsoverdragelse og generasjonsskifte, herunder skattefrie ordninger og sammenligning av forskjellige selskapsformer og alternative gjennomføringsformer, skattlegging av selskap og selskapsdeltaker.

Utfylling av ligningspapirer %3 herunder avstemming av midlertidige forskjeller mellom finansregnskap og skatteregnskap.

Del II-B: - avgiftsrett:

Merverdiavgiftssystemet, herunder avgiftspliktens omfang (avgiftsområde) og mulighet for frivillig avgiftsregistrering, avgiftsgrunnlaget og særskilte fritak for utgående merverdiavgift og særskilte begrensninger i fradragretten for inngående merverdiavgift.

Arveavgift, herunder avgiftspliktens omfang og arveavgiftsgrunnlaget, med særlig vekt på generasjonsskifte i næring.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og selvorganisert gruppearbeid. Emnet gjennomføres i to deler: Skatterett del I (vår) og Skatterett del II (høst).

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Innleveringsoppgave må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell sekstimers revisoreksamen.

Hjelpemidler: Kalkulator. Andre hjelpemidler oppgis før eksamensstart.

Karakterskala: A-F.

Karakterkrav for bevilgning som registrert revisor er C, fastsatt av Kredittilsynet. I tillegg kommer praksiskrav i. h. t. forskriften. OBS! Revisoreksamen i skatterett omfatter stoff fra emnet SFB11702 Skatterett del I og emnet SFBR1103 Skatterett del II (revisoreksamen), og er på 20 studiepoeng. Eventuelt oppnådde studiepoeng fra tidligere eksamen i emnet SFB11702 Skatterett føres ikke på vitnemålet.

Litteratur

Norsk Bedrifts-skatte rett (7. utg.), Ole Gjems-Onstad. Oslo: Gyldendal Akademisk

Oppgavesamling i skatte rett med løsningsforslag (18. utg.) Arthur J Brudvik, Cappelen Akademisk Forlag

Oppgavesamling i skatte rett: -revisoreksamen (10. utg.) Bjørn Torgrimsen, Cappelen Akademiske Forlag

Merverdiavgift: en innføring (7. utg.) Ole Gjems-Onstad, Gyldendal Akademisk

Skattelovsamlingen 2007/08. Studentutgave (18. utg.) Ole Gjems-Onstad (red.), Gyldendal Akademisk

Supplerende litteratur

Lærebok i skatte rett (5. utg.) Frederik Zimmer, Universitetsforlaget

---

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:52:50

SFB51009 Virksomhetskommunikasjon I (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Henrik Bøhn

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon.

Profileringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering: internasjonal kommunikasjon.

Valgfritt emne i bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon: 1. semester (høst).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering: internasjonal kommunikasjon: 5. semester (høst).

Bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse: 5. semester (høst).

Innhold

I den muntlige delen av emnet legges det vekt på ferdighetstrening i tillegg til at studentene vil få innblikk i forskjellige former for muntlig forretningskommunikasjon, blant annet informative og 'selgende' presentasjoner. Siden det er viktig å sette forretningskommunikasjon i en kulturell sammenheng, vil emnet også inneholde eksempler på moderne engelskspråklig litteratur. I gruppetimene vil studentene øve mye på å presentere. En del av tiden vil også bli benyttet til casestudier og diskusjon av litteraturpensumet med vekt på argumentasjon og problemløsning.

I den skriftlige delen av emnet vil studentene få innblikk i forskjellige former for engelsk korrespondanse og i relevant terminologi. Studentene vil også få en innføring i generell tekstproduksjon og språklige strukturer (inkludert enkel syntaktisk analyse). Viktige stikkord er tekststruktur, koherens, stilnivå og hensynet til leseren. Studentene vil også få innføring i kritisk bruk av kilder og i referanseteknikk.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og grupper. Undervisningsspråk er engelsk.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- To muntlige presentasjoner.

- Det forutsettes minst 80% framsmøte i den muntlige delen for å kunne fremstille seg til eksamen. Studenter som ikke har anledning til å oppfylle kravet om obligatorisk tilstedeværelse må sende begrunnet søknad om fritak.

Arbeidskravene må være godkjent til fastsatt tid før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Mappevurdering og muntlig eksamen.

Eksamen består av mappe med tre individuelle, skriftlige tekster og en individuell, muntlig eksamen (ca. 25 minutter). Muntlig eksamen kan justere endelig karakter med ett trinn på karakterskalen A - F. Både mappe og muntlig må være bestått for å få endelig karakter i emnet. Hvis mappen underkjennes, får studenten anledning til å levere forbedret utgave ved ny eksamen.

Ingen hjelpemidler til eksamen.

Litteratur

Locker, K. & S. Kaczmarek (2007). *Business Communication: Building Critical Skills*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.

Elton, B. (2002). *Dead Famous*. London: Black Swan.

Kompendium

Forelesningsnotater.

SFB50608 Digital kommunikasjon og kommunikasjonsteori (Høst 2009)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon.

Profileringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering: internasjonal kommunikasjon.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon: 1. semester (høst).

Innhold

- Innføring i sentrale begreper og grunnleggende kategorier i kommunikasjon, genrer, tekster og nettsider
- Innføring i rammebetingelser for kommunikasjon med vekt på kommunikasjon i organisasjoner og næringsliv i ulike kulturelle sammenhenger.
- Innføring i bruk av digitale kommunikasjonsteknikker og IKT-verktøy, f.eks. oppstartrutiner, datasikkerhet, bruk av dataprogrammer, utvikle et nettsted, bruke blogg osv.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger, caseøvelser, gruppearbeid og individuelle IKT-oppgaver. Undervisningsspråk er norsk.

Det forutsettes aktiv deltakelse av studentene i timene i forbindelse med regelmessig oppgaveløsning.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- To godkjente muntlige presentasjoner
- To skriftlige innleveringer til fastsatte frister
- Ett individuelt digitalt prosjekt, inklusiv en skriftlig rapport

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, fire timer. Karakterskala A - F. Ingen hjelpemidler.

Litteratur

Jan Svennevig (2009): *Språklig samhandling. Innføring i kommunikasjonsteori og diskursanalyse*. Cappelen.

Nina Furu (2006): *Webkommunikasjon*. Ij-forlaget/Høyskoleforlaget.

Kompendier (siste utgave), tilrettelagt av A. Avias og J. Eschenbach.

SFB12604 Internasjonal finans (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Compulsory for Bachelor students in International Business.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Based on Foundation courses in finance/business finance, SFB11002 Finansiering og investering or equivalent.

Undervisningssemester

6. semester (spring).

Innhold

Foreign exchange markets
Financial management
International parity conditions
Hedging foreign exchange
Interest rate exposure
Futures and options
International portfolio diversification
Foreign investment and capital budgeting
Corporate governance

Undervisnings- og læringsformer

Lectures, group work, exercises. The language of instruction is English.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Three papers (group work or individual) must be submitted and approved before signing up for the final individual examination.

Eksamen

Four hours written examination. Aids allowed: calculator, mother tongue - English - mother tongue dictionary. Grades: A - F.

Litteratur

Eiteman, David K., Arthur I. Stonehill and Michael H. Moffett (2009). *Multinational Business Finance*, 11th ed. Boston: Pearson/Addison Wesley. 848 s.

Supplementary literature:

Sercu, Piet and Raman Uppdal (1995). *International financial markets and the firm*. Cincinnati, Ohio: South-Western College Pub. Co. 731 s.

Sarno, Lucio and Mark P. Taylor (2002). *The economics of exchange rates*. Cambridge: Cambridge University Press. 318 s.

SFB14404 Økonomisk seminar (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Theo Schewe

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Økonomisk analyse.

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i Regnskapsfag.

Valgfritt videreføringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, øvrige profileringer.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på alle obligatoriske emner i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon 1. til 4. semester.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon: 6. semester (vår).

Innhold

Analyse og diskusjon av utvalgte problemstillinger og tema innenfor bedrifts- og samfunnsøkonomiske teorier. Det settes spesielt fokus på dagsaktuelle problemstillinger, på nyere teorier og modeller, på bruk av casemetoden og på interdisiplinære tilnærminger ved analysen av komplekse spørsmål.

Undervisnings- og læringsformer

Seminaroppgave. Veiledning. Egenaktivitet i grupper. Foredrag og diskusjoner i seminarsamlinger. Seminardeltakerne deles i arbeidsgrupper. Seminaret tar opp flere temaer, og hver gruppe skriver en seminaroppgave om et avtalt tema og presenterer dette i seminaret.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Aktiv deltakelse i grupper og i seminarsamlinger. Presentasjon av gruppearbeid. Fremmøteplikt 80% av samlingene.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Mappeevaluering:

Innlevering og presentasjon av seminaroppgave som gruppearbeid (teller 50% av enhetlig karakter).

Individuell skriftlig tretimers eksamen (teller 50% av enhetlig karakter). Ingen hjelpemidler tillatt.

Karakterskala: A - F. Det settes en samlet helhetlig karakter. Ved en eventuell kontinuasjon må alle deler tas på nytt.

Litteratur

Aktuell litteratur til de enkelte temaene avtales med veileder. Selvstendig og aktivt litteratursøk inngår i arbeidskravene til studentene.

SFB11602 Internasjonal økonomi (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med 3. års profilering i økonomisk analyse.

Valgfritt videreføringsemne for bachelorstudiet i økonomi og administrasjon med øvrige profileringer.

Valgfritt videreføringsemne for studenter fra andre studieprogram med tilstrekkelige økonomikunnskaper.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Bygger på emnet SFB10306/SFB10309 Innføring i bedriftsøkonomisk analyse med IKT (10 studiepoeng) eller tilsvarende og på emnene SFB10804 Mikroøkonomi (10 studiepoeng) og SFB10902 Makroøkonomi (10 studiepoeng).

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering økonomisk analyse: 6. semester (vår).

Bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, øvrige profileringer: 4. semester (vår).

Øvrige studieprogram: 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

Innføring i sentrale deler av internasjonal handel. Gjennomgang av klassisk, neoklassisk og moderne handelsteori. Virkninger av ulike handelspolitiske virkemidler. Multinasjonale selskaper. Valutakurssystemer og norsk valutapolitikk. Internasjonale handelsavtaler som EU, EØS og GATT. Globalisering i verdensøkonomien. Konkurransevne fra et både makroøkonomisk og mikroøkonomisk perspektiv. Utvalgte emner fra den dagsaktuelle diskusjon om utenriksøkonomi, globalisering og handelspolitikk.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger. Gruppearbeid med oppgaveløsning og innlevering av term paper. Veiledning og tilbakemelding.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innlevering (term paper; gruppearbeid) må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Skriftlig individuell firetimers eksamen. Hjelpemidler: kalkulator.

Karakterskala: A - F.

Litteratur

Marrewijk, Charles van, (2007). *International Economics*. Oxford: Oxford University Press. 690s.

SFB13509 Seminar i internasjonal økonomi (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Danuta Tomczak

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Compulsory for Bachelor students in International Business. Elective for other Bachelor-programme students.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Based on foundation courses in economics, international economics or business economics like as:

SFB10804 Microeconomics. SFB10902 Macroeconomics. SFB10306 Introduction to Business Economics

Undervisningssemester

Spring

Innhold

The content will depend on current economic events and discussions and the guest lecturers research field. It normally covers International economic integration, seen from a european perspective.

Undervisnings- og læringsformer

The content will depend on current economic problems and the guest lecturers research field. It normally covers international economic integration, seen from a European and international perspective.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Group presentation of a selected case has to be approved before signing up for written exam.

Eksamen

Term-paper (group work) 40% and written 3h exam (individual) 60%. Aids allowed: Mother tongue - English - mother tongue dictionary. Grades: A - F. Two partial marks will be given. These will be merged into one final mark. Each part of the portfolio assessment must be passed in order to pass the whole course. Each partial mark can be appealed. At a new exam it is only necessary to retake one of the parts.

Litteratur

Library and web resources. Textbook differs each year, depending on the course content and will be announced at the start of each academic year.

SFB12704 Bacheloroppgave (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Compulsory for Bachelor in International Business.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Completed 2-3 years of tertiary education in business or economics.

Undervisningssemester

Spring semester.

Innhold

The dissertation is a group work of 2-3 students, on a topic connected with the core subjects of business studies. The selected problem must be relevant for the programme and have a certain degree of originality. Depending on the subject, the dissertation must be 40 - 60 pages and the workload per person is estimated to ca 120h.

Undervisnings- og læringsformer

The students will be given an introduction to the formalities of writing a thesis such as reference systems, data collection, etc. Each group is given a supervisor. Groups should set up an individual plan for tutoring and consultations with the supervisor. Details are given in 'Guidelines for Bachelor Dissertation' for the 3rd year of International Business Programme at Østfold University College.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Compulsory methodological instruction. A minimum of four meetings between group and supervisor.

Eksamen

Dissertation. Grades: A-F.

Litteratur

Individual reading list for each group.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:53:14

SFB12908 Norwegian as a Foreign Language II (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 7.5

Ansvarlig avdeling: Fakultet for informasjonsteknologi, ingeniørfag og økonomi

Emneansvarlig: Camilla Bjørke

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Elective.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

English and Norwegian I or equivalent.

Undervisningssemester

Spring semester.

Innhold

Facts about Norway
School
Family life and traditions
Living arrangements
Celebration and feasts.
Health
Job and leisure

Undervisnings- og læringsformer

40 h language instruction.

The language of instruction is English and Norwegian.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

A short essay must be submitted during the semester.

Eksamen

A 4-hour written individual examination. Aids allowed: Mother tongue - English - mother tongue dictionary. Grades A-F.

Litteratur

Ellingsen, Elisabeth & Kirsti Mac Donald (2004). På vei: norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere. 2. utg. Oslo: Cappelen. Ch. 11-17 + CD.

<http://pavei.cappelen.no>.

Dictionaries and grammar exercises on the Web:

<http://www.ordnett.no/ordbok.html>

<http://decentius.hit.uib.no/lexin.html>

<http://www.statvoks.no/konsept/norsk2/grammatikkinfo.html>

Other distributed material.

SFS10308 Offentlig politikk og administrasjon med komparativ politikk (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Catharina Bjørkquist

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i statsvitenskap årsstudium.
- Profileringsemne i Bachelorstudium i økonomi og administrasjon, profilering statsvitenskap.
- Del av 60 studiepoengsenhet som kan inngå i Bachelorstudium i samfunn, språk og kultur.

Undervisningssemester

- Statsvitenskap årsstudium: 2. semester (vår).
- Bachelor i økonomi og administrasjon, profilering statsvitenskap: 6. semester (vår).
- Bachelor i samfunn, språk og kultur: 2., 4. eller 6. semester.

Innhold

Emnet gir en innføring i teorier og grunnbegreper om maktfordeling og politisk analyse. Sentrale temaer er politiske og administrative institusjoner og prosesser. Starting, regjering, domstolene og EU-institusjonene er viktige i denne sammenhengen. Forvaltningens rolle i det politiske systemet står sentralt. Forholdet mellom stat, fylkeskommune og kommune og deretter de fylkeskommunale og kommunale politiske systemene behandles inngående. Emnet omfatter også problemstillinger knyttet til velferdsstat og samhandlingen mellom offentlig virksomhet og det sivile samfunn samt hvordan meningsdanning skjer i moderne samfunn. Dessuten gis en kort innføring i grunntrekk ved norsk økonomi og noen økonomiske modeller av offentlig politikk og administrasjon.

I tillegg kommer en innføring i noen relevante modeller og resultater fra *Rational Choice*-teori.

Komparativ politikk-delen inneholder i dette emnet stoff om valg, valgordninger, politiske partier i Europa, politiske skillelinjer, politikk i utvalgte europeiske land og velferdsstaten i europeisk perspektiv.

Undervisnings- og læringsformer

I tilknytning til forelesninger holdes det oppgaveseminar. Anvendelse av teoretiske perspektiver og begreper på dagsaktuelle problemstillinger jobbes med gjennom ulike typer studentarbeider. Individuell veiledning og oppfølging vil bli gitt på innleveringsoppgaver. På undervisningsplanene settes det av tid til kollokvier. Disse forutsettes lagt opp og organisert av studentene. Undervisningsspråk er norsk.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Individuell skriftlig innlevering (6-8 sider). Oppgaven fra faglærer kan bestå av ett eller flere delspørsmål, som alle skal besvares. Veiledning gis i oppgaveseminar og individuelt.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell, fire timers skriftlig eksamen. Ingen hjelpemidler tillatt. Karakterskala A - F.

Litteratur

Komparativ politikk-delen

Emnet Komparativ politikk inneholder stoff om valg, valgordninger, politiske partier, politiske skillelinjer, vesteuropeisk politikk og velferdsstaten i europeisk perspektiv.

Østerud, Øyvind: *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*, 2007. Oslo; Universitetsforlaget
Del III (kap. 11 -19) (104 s).

Heidar, K. og E. Berntsen: *Politikk i Europa*, 2008. Oslo: Universitetsforlaget. Utvalgte kapitler, til sammen ca 150 s.

Aardal, Bernt: *Norske velgere*, 2007. Oslo: N. W. Damm & Søn AS
Kap. 1 (40 s). (Kompendium).

Offentlig politikk og administrasjons-delen

Baldersheim, Harald og Lawrence E. Rose (red.): *Det kommunale laboratorium*, 2005, Bergen: Fagbokforlaget. Kap. 3, 4 5, 8, 11 (138 s)

Christensen, Tom, Morten Egerberg, Helge O. Larsen, Per Lægred og Paul G. Roness: *Forvaltning og politikk*, 2007. Oslo: Universitetsforlaget (230 s)

Hatland, Aksel, Stein Kuhnle og Tor I. Romøren (red.): *Den norske velferdsraten*, 2001. Oslo: Ad Notam Gyldendal (230 s)

Hindmoor, Andrew: *Rational Choice* 2006: London Palgrave. (247 s)

Nordby Trond.: *I politikens sentrum. Variasjoner i Stortingets makt 1814-2000*, 2000. Oslo: Universitetsforlaget
Kap. 4. Særtrekk ved norsk parlamentarisme. Kompendium. (26 s). (Kompendium).

Rommetvedt, Hilmar: *Politikkens allemengjøring og den ny-pluralistiske parlamentarismen*, 2002. Bergen: Fagbokforlaget. (150 s)

Østerud, Øyvind: *Statsvitenskap. Innføring i politisk analyse*, 2007: Universitetsforlaget Del II (48 s)

Anbefalt litteratur:

NOU 2003:19, *Makt og demokrati, sluttrapport fra Makt- og demokratiutredningen*

Kap. 2-7 og 13-14

<http://odin.dep.no/filarkiv/207783/NOU0303019-TS.pdf>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:53:17

SFS10402 Internasjonal politikk og komparativ politikk (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

- Obligatorisk emne i statsvitenskap årsstudium.
- Profileringssemne i Bachelor i økonomi og administrasjon, profilering statsvitenskap.
- Del av 60 studiepoengsenhet som kan inngå i Bachelor i samfunn, språk og kultur.

Undervisningssemester

- Statsvitenskap årsstudium: 2. semester (vår).
- Bachelor i økonomi og administrasjon, profilering statsvitenskap: 6. semester (vår).
- Bachelor i samfunn, språk og kultur: 2., 4. eller 6. semester (vår).

Innhold

Sentralt i kurset i internasjonal politikk står noen av de følgende temaene: globalisering, Norges forhold til Europa og EU, teorier og begreper i emnet internasjonal politikk, internasjonale organisasjoner, global kollektiv handling, staters utenrikspolitikk, konflikt og konfliktløsning, internasjonal politisk økonomi.

I komparativ politikk-delen gis det en innføring i studiet av politiske partier, regjeringsmakt og styreformers i Europa.

Undervisnings- og læringsformer

Undervisningen foregår i forelesninger, studentene oppfordres til å arbeide sammen i grupper og presentere utkast til oppgaver for hverandre.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

En innleveringsoppgave på 6-8 sider er obligatorisk for å kunne gå opp til eksamen. Arbeidsskisser for innleveringsoppgavene kan fremlegges i studentledede oppgaveseminarer.

Eksamen

Individuell skriftlig eksamen, 4 timer. Ingen hjelpemidler tillatt. Karakterskala A-F.

Litteratur

Internasjonal politikk og EU-kunnskap:

John Baylis, Steve Smith, Patricia Owens: *The Globalization of World Politics: An introduction to international relations*, 4ed. Oxford University Press 2008

Østerud, Øyvind (2002): *Statsvitenskap- Innføring i politisk analyse*. 4. utg. Oslo: Universitetsforlaget.

Sarastuen, Kristian og Anders Ystad: *Hva er EU*, 2. utg., Oslo: Universitetsforlaget

Claes, Dag Harald og Tor Egil Førland: *Europeisk integrasjon*, 2. utg., Oslo: Gyldendal Akademisk.

I tillegg kommer Internett-dokumenter fra og om EU: Innføring i institusjoner, saksgang, viktige politikkområder, samt EØS-problemstillinger presentert på Regjeringen Europa-portal.

Komparativ politikk:

Østerud, Øyvind (2002): *Politiske regimer*, kap. 11. Politiske regimer, kap. 12: 'Regimeendring', kap. 13 'Revolusjon', (45 s.)

Heidar, K. og E. Berntsen (2004): *Europeisk politikk. Partier, regjeringsmakt, styreform*. Oslo: Universitetsforlaget. Kap. 1, 7 og 9 (80s.).

Et kompendium på ca 150s. med artikler om komparativ politikk kopieres opp ved semesterstart.

Total antall sider pensum: ca. 1500 sider.

Det vil alltid være den siste utgaven av en bok som er pensum.

SFB51109 Virksomhetskommunikasjon II (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Eva Lambertsson Björk

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon.

Profileringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering: internasjonal kommunikasjon.

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Det anbefales forkunnskaper fra Virksomhetskommunikasjon I.

Undervisningssemester

Bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon: 2. semester (vår).

Innhold

Den muntlige delen av emnet dekker forhandlingsstrategi og -teknikk, lesing av litteratur, og diskusjoner. Arbeidet vil blant annet bestå av casestudier og øvinger i å forhandle.

Den skriftlige delen av emnet dekker forretningstekster som rapporter, e-post, memoranda, CV og jobbsøknader. Undervisningen vil også legge vekt på bruken av tjenlige kommunikasjonsstrategier samt relevante strukturer, konvensjoner og terminologi.

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og grupper. Undervisningsspråk er engelsk.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

- En forhandling.
- To skriftlige innleveringer som skal leveres til fastsatte frister i løpet av semesteret og i revidert versjon som mappe sammen med semesteroppgaven.
- Det forutsettes minst 80% frammøte i den muntlige delen for å kunne fremstille seg til eksamen. Studenter som ikke har anledning til å oppfylle kravet om obligatorisk tilstedeværelse må sende begrunnet søknad om fritak.

Arbeidskravene må være godkjent til fastsatt tid før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Individuell semesteroppgave (omfang: 12-15 sider) og muntlig eksamen (ca. 30 minutter). Muntlig eksamen kan justere endelig karakter med ett trinn på karakterskala A - F. Både semesteroppgave og muntlig må være bestått for å få endelig karakter i emnet.

Ingen hjelpemidler til eksamen.

Litteratur

Locker, K. & S. Kaczmarek (2007). *Business Communication: Building Critical Skills*. 3rd ed. New York: McGraw-Hill.

Fisher, R., W. Ury & B. Patton (1997). *Getting to Yes. Negotiating an Agreement without Giving In*. London: Arrow.

Grisham, J. (1993). *The Firm*. London: Arrow.

Kompendium

Forelesningsnotater.

SFB50406 Interkulturell kommunikasjon (Vår 2010)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 10

Ansvarlig avdeling: Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag

Emneansvarlig: Jutta Eschenbach

Undervisningsspråk: Engelsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Forkunnskapskrav utover opptakskrav
- Undervisningssemester
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i bachelorstudiet i internasjonal kommunikasjon.

Profileringsemne i bachelorstudiet i økonomi og administrasjon, profilering: internasjonal kommunikasjon.

Valgfritt emne i bachelorstudiet i samfunn, språk og kultur.

Valgfritt emne for bachelorstudiet i informasjonssystemer og IT-ledelse og for bachelorstudiet i digital medieproduksjon

Forkunnskapskrav utover opptakskrav

Undervisningssemester

Bachelor i internasjonal kommunikasjon: 2. semester (vår).

Bachelor i samfunn, språk og kultur: 4. eller 6. semester (vår).

Bachelor i informasjonssystemer og IT-ledelse: 4. eller 6. semester (vår).

Bachelor i digital medieproduksjon: 4. semester (vår).

Innhold

- Elementær sosialantropologi

- Andre relevante emner innenfor fagområdet interkulturell kommunikasjon
- Teorier om hvordan man kan sammenligne kulturer
- Analyse av kommunikasjonssituasjoner ved hjelp av forskjellige teorier

Undervisnings- og læringsformer

Forelesninger og grupper. Undervisningen foregår på engelsk.

Praksis

Ingen praksis knyttet til emnet.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

For å kunne gå opp til eksamen må studentene, til avtalt tid, ha holdt én muntlig presentasjon og levert ett skriftlig arbeid som skal godkjennes.

Arbeidskrav må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Muntlig eksamen (ca. 30 minutter). Karakterskala A-F. Ingen hjelpemidler til eksamen.

Litteratur

Samovar L. & Porter, R. (2007): *Communication between Cultures*. Belmont, CA: Wadsworth.
Kompendium.